

Ernstig verkeersgewonden in de periode 1993-2009

Dr. M.C.B. Reurings & drs. N.M. Bos

R-2011-5

Ernstig verkeersgewonden in de periode 1993-2009

Update van de cijfers

Documentbeschrijving

Rapportnummer:	R-2011-5
Titel:	Ernstig verkeersgewonden in de periode 1993-2009
Ondertitel:	Update van de cijfers
Auteur(s):	Dr. M.C.B. Reurings & drs. N.M. Bos
Projectleider:	Drs. D.A.M. Twisk
Projectnummer SWOV:	07.4.4.10
Opdrachtgever:	Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directoraat-Generaal Mobiliteit
Trefwoord(en):	Accident, accident rate, injury, severity (accid, injury), hospital, classification, analysis (math), method, statistics, Netherlands, SWOV.
Projectinhoud:	Dit rapport bevat de nieuwste schattingen van de aantallen ernstig verkeersgewonden in de periode 1993-2009. De reden daarvoor is dat er sinds de vorige schattingen (SWOV-rapport R-2010-15) een nieuw bestand van de Landelijke Medische Registratie beschikbaar is gekomen. Bovendien zijn de aantallen nu geschat voor het jaar waarin het ongeval heeft plaatsgevonden, terwijl in eerdere publicaties schattingen werden gegeven voor het jaar waarin de slachtoffers waren opgenomen in het ziekenhuis.
Aantal pagina's:	46 + 15
Prijs:	€ 11,25
Uitgave:	SWOV, Leidschendam, 2011

De informatie in deze publicatie is openbaar.
Overname is echter alleen toegestaan met bronvermelding

Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV
Postbus 1090
2260 BB Leidschendam
Telefoon 070 317 33 33
Telefax 070 320 12 61
E-mail info@swov.nl
Internet www.swov.nl

Samenvatting

Eind 2010 is de SWOV op verzoek van het Directoraat-Generaal Mobiliteit gestart met het schatten van het aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 en 2009. Het eerder in 2010 gepubliceerde aantal voor 2008 was namelijk een voorlopig aantal (Reurings, 2010). De reden hiervoor was dat het bestand 2009 van de Landelijke Medische Registratie (LMR) nog niet beschikbaar was, waardoor er geen gegevens waren van de ernstig verkeersgewonden die in 2008 vanwege een ongeval in het ziekenhuis waren opgenomen, maar pas in 2009 daaruit ontslagen zijn. Om een soortgelijke reden (het LMR-bestand van 2010 is nog niet beschikbaar) is het geschatte aantal voor 2009 in dit rapport ook slechts een voorlopig cijfer.

Volgens de methode die de SWOV eerder al heeft ontwikkeld, is het aantal ernstig verkeersgewonden geschat op 17.610 in 2008 en 18.580 in 2009.

We hebben er in dit rapport voor gekozen om niet alleen deze twee aantallen te publiceren, maar ook de tijdreeksen van het aantal ernstig verkeersgewonden in de periode 1993-2009 op te nemen. In eerdere publicaties werden deze aantallen namelijk per *opnamejaar* gegeven, terwijl het consistentier is om de aantallen per *ongevalsjaar* te publiceren. Dit gebeurt immers ook voor verkeersdoden. Op verzoek van de Dienst Verkeer en Scheepvaart zijn deze aantallen ook in dit rapport gepresenteerd met een onderverdeling naar verschillende variabelen. Al deze gegevens zijn binnenkort ook beschikbaar via de website van de SWOV.

De verschillende tijdreeksen geven een beeld van de ontwikkelingen in de periode 1993-2009. In dit rapport is nog niet geprobeerd om deze ontwikkelingen te verklaren. Een aantal van deze ontwikkelingen wordt in het onderzoeksprogramma 2011 van de SWOV onderzocht.

Summary

Serious road injuries in the period 1993-2009; Data update

Late 2010, the Directorate-General for Mobility asked SWOV to make an estimate of the number of serious road injuries in 2008 and 2009. The 2008 figure that had already been published in 2010 was a temporary number (Reurings, 2010). The reason for this is that the National Medical Registration (LMR) for the year 2009 was not yet available; therefore there was no data about the serious road injuries who were admitted to a hospital in 2008, but were not discharged until 2009. For the same reason (the LMR data for 2010 is not available yet) the estimated number for 2009 in this report is also temporary.

According to the method that SWOV developed earlier, the number of serious road injuries is estimated to be 17,610 in 2008 and 18,580 in 2009.

Instead of publishing these two numbers only, we have chosen to also include the time series of the number of serious road injuries for the period 1993-2009 in this report. In earlier publications these numbers were given per *year of hospital admission*, whereas it is more consistent to publish the number per *year of crash*, as is done for road fatalities. At the request of the Centre for Transport and Navigation the numbers are also subdivided in categories for several variables. All this information will shortly be available on the SWOV website.

The time series of the number of serious road injuries show the developments in the period 1993-2009. In this report no attempt was made to explain these developments. Some of these developments will be studied in the SWOV research programme for 2011.

Inhoud

1.	Inleiding	7
DEEL I	Het aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 en 2009	9
2.	De basisbestanden	10
2.1.	De LMR-bestanden	10
2.1.1.	De SWOV-levering	10
2.1.2.	Van ontslagbestand naar ontdubbeld opnamebestand	10
2.1.3.	Gegenereerde records	11
2.1.4.	Aantal LMR-records naar E-codegroep	13
2.2.	De BRON-bestanden	13
3.	Resultaten van de koppeling	15
3.1.	De koppelkwaliteit	15
3.2.	Verschillen in koppelvariabelen	15
3.3.	Koppelkwaliteit en E-codegroep	16
3.4.	Koppelkwaliteit en letselernst volgens de politie	17
3.5.	De goede koppelingen	18
4.	Bepaling aantal ernstig verkeersgewonden	20
4.1.	Correctie voor gegenereerde records	20
4.2.	Berekening van de ophoogfactoren	20
4.2.1.	Onderverdeling naar ongevalstype	20
4.2.2.	Onderverdeling naar letselernst	22
4.2.3.	Onderverdeling naar regio	24
4.3.	Ophoogfactoren en gewichten in het LMR	26
4.4.	De definitieve gewichten	27
5.	Gewichten voor BRON	29
5.1.	Toepassing van de methode	29
5.1.1.	Ophoogfactoren per vervoerswijze	29
5.1.2.	Ophoogfactoren per letselernst	30
5.1.3.	Correctiefactoren voor de regio's	31
5.1.4.	Gewichten	32
DEEL II	Tijdreeksen voor de periode 1993-2009	33
6.	Ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar	34
6.1.	Totale aantallen	34
6.2.	Per vervoerswijze	35
6.3.	Per letselernst	36
6.4.	Per provincie	36
6.5.	Per leeftijdscategorie	37
6.6.	Per geslacht	38
6.7.	Per maand	38
6.8.	Per dag van de week	39
6.9.	Per uur van de dag	39
6.10.	Naar ongevalskennmerken, alleen voor motorvoertuig ongevallen	39
6.10.1.	Naar locatie	40
6.10.2.	Naar snelheidslimiet	41

6.10.3.	Naar wegbeheerder	41
7.	Registratiekwaliteit	42
	Literatuur	46
Bijlage 1	Verdeling gekoppelde records over de regio	47
Bijlage 2	Achterliggende tijdreektabelen 1993-2009	49

1. Inleiding

Dit rapport kan gezien worden als een aanvulling op de SWOV-rapporten van Reurings & Bos (2009) en Reurings (2010), met schattingen van het aantal ernstig verkeersgewonden¹ in de periode 1993-2008. Het aantal ernstig verkeersgewonden voor 2008 dat in deze twee rapporten is gepresenteerd, is slechts een voorlopig cijfer. Dit komt doordat Dutch Hospital Data met de Landelijke Medische Registratie (LMR), die nodig is voor het bepalen van het aantal ernstig verkeersgewonden, een zogeheten ontslagbestand levert: het LMR-bestand (ofwel 'het LMR') van 2008 bevat alle patiënten die in 2008 uit het ziekenhuis ontslagen zijn. Er zullen echter ook ernstig verkeersgewonden zijn die in 2008 het ongeval hebben gehad en in het ziekenhuis zijn opgenomen, maar pas in 2009 uit het ziekenhuis ontslagen zijn. Deze vinden we dus pas terug in het LMR van 2009. Eind 2010 heeft de SWOV het LMR van 2009 ontvangen. Hiermee werd het mogelijk om:

- het voorlopige aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 zoals gepubliceerd door Reurings (2010) te vervangen door een definitief aantal.
- een voorlopig cijfer te geven voor het aantal ernstig verkeersgewonden in 2009.

De berekening van deze aantallen en de resultaten worden in het onderhavige rapport gepresenteerd (*Deel I*).

Daarnaast ging het in bovengenoemde rapporten, zonder dat het expliciet vermeld werd, om het aantal ernstig verkeersgewonden per opnamejaar. Dit betekent dat het aantal ernstig verkeersgewonden voor een bepaald jaar, zoals gepubliceerd door Reurings (2010), het aantal is dat in dat jaar opgenomen is in een ziekenhuis, maar niet noodzakelijk in dat jaar ook het ongeval heeft gehad. In een zeer beperkt aantal gevallen, rond de jaarwisseling, zal het ongeval wel in het jaar ervoor plaatsgevonden hebben. Hierdoor is het aantal ernstig verkeersgewonden per opnamejaar niet noodzakelijk gelijk aan het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar. Het is echter wenselijk om het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar te bepalen; het aantal verkeersdoden wordt immers ook per ongevalsjaar gegeven. In *Deel II* van dit rapport wordt uitgelegd hoe het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar bepaald wordt. Ook worden de aantallen gepresenteerd over de periode 1993-2009 voor verschillende onderverdelingen.

Er is er in dit rapport gekozen voor een duidelijke tweedeling. *Deel I* is een verantwoording van het werk dat op verzoek van DGMO is uitgevoerd om het aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 en 2009 te bepalen. De volledige tijdreeks van de aantallen voor de periode 1993-2009 (zowel de totale aantallen als enkele onderverdelingen) wordt door de SWOV aan DVS geleverd en daarna onder andere via de SWOV-website toegankelijk

¹ Een ernstig verkeersgewonde is een slachtoffer dat als gevolg van een verkeersongeval opgenomen is in een ziekenhuis en een letselernst, uitgedrukt in MAIS, heeft van ten minste 2. De MAIS is een internationaal gebruikte maat om de ernst van letsel aan te duiden en is afgeleid uit de letsels die bij de patiënt gecodeerd zijn (ICD9-derived AIS; Johns Hopkins University, 1998).

gemaakt. De totstandkoming en de resultaten hiervan zijn het onderwerp van *Deel II*.

In dit rapport worden alleen de cijfers gegeven en wordt er niet ingegaan op de gevonden ontwikkelingen en de mogelijke verklaringen daarvoor. Een aantal van deze ontwikkelingen wordt in het onderzoeksprogramma 2011 van de SWOV onderzocht.

DEEL I

Het aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 en 2009

In 2009 heeft de SWOV een nieuwe methode ontwikkeld om het aantal ernstig verkeersgewonden in een jaar te schatten (Reurings & Bos, 2009; Reurings, 2010). De nieuw ontwikkelde methode is begin 2010 gebruikt voor een schatting van het aantal ernstig verkeersgewonden in de periode 1993-2008 (Reurings, 2010). Zoals gezegd in *Hoofdstuk 1*, is dat aantal voor 2008 slechts een voorlopig cijfer. In dit eerste deel zal dit voorlopige cijfer worden vervangen door een definitief cijfer. Ook wordt een voorlopig cijfer gegeven voor het aantal ernstig verkeersgewonden in 2009.

Hierbij zullen zo veel mogelijk dezelfde stappen genomen worden als in beide hierboven genoemde rapporten, maar zullen we niet ingaan op de methode zelf. De eerste stap in het bepalen van het aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 en 2009 is de koppeling tussen BRON en LMR. In *Hoofdstuk 2* geven we een kort overzicht van de hierbij gebruikte BRON- en LMR-bestanden, waarna in *Hoofdstuk 3* de resultaten van deze koppeling gegeven zullen worden, analoog aan de presentatie van de resultaten door Reurings & Bos (2009).

Vervolgens wordt in *Hoofdstuk 4* het aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 en 2009 bepaald. Iedere ernstig verkeersgewonde in de LMR krijgt een gewicht toegekend. Dit gewicht corrigeert voor onderregistratie van ernstig verkeersgewonden in de LMR. Dit maakt het mogelijk om het aantal ernstig verkeersgewonden te schatten voor elke gewenste onderverdeling, mits deze gemaakt kan worden in de LMR. In *Hoofdstuk 5* worden de gewichten bepaald voor ernstig verkeersgewonden in BRON. Hierbij moet opgemerkt worden dat in BRON alleen slachtoffers in motorvoertuigongevallen een gewicht toegekend krijgen. Dit maakt het mogelijk om voor deze groep slachtoffers ook de aantallen te bepalen onderverdeeld naar de in BRON beschikbare verkeersvariabelen, zoals bijvoorbeeld bebouwing of locatie van het ongeval (wegvak, kruispunt).

2. De basisbestanden

In dit hoofdstuk geven we informatie over de LMR- en BRON-bestanden die aan de basis liggen van de berekening van het aantal ernstig verkeersgewonden. Hoe deze bestanden tot stand komen is beschreven in Reurings & Bos (2009) en zal hier niet volledig worden herhaald. Alhoewel we alleen de aantallen in 2008 en 2009 willen bepalen, wordt de koppeling uitgevoerd met de LMR- en BRON-bestanden van 2007-2009. Daarom zullen in dit hoofdstuk de bestanden voor deze drie jaren besproken worden.

2.1. De LMR-bestanden

2.1.1. De SWOV-levering

In de LMR is allerlei informatie geregistreerd van patiënten die uit een Nederlands ziekenhuis ontslagen zijn (inclusief overleden patiënten). De SWOV krijgt niet de volledige LMR-bestanden, maar alleen de records die mogelijk betrekking hebben op slachtoffers van verkeersongevallen. Er is voor gekozen de SWOV-levering van de LMR te laten bestaan uit de records met een E-code² in de volgende lijst:

- Verkeersongevallen met een motorvoertuig op de openbare weg: E810-E816, E818, E819;
- Ongevallen met andere (niet-gemotoriseerde) wegvoertuigen (niet noodzakelijk op de openbare weg): E826, E827, E829;
- Ongevallen zonder rijdend voertuig: E817, E828;
- Ongevallen met een motorvoertuig buiten de openbare weg: E820-E825;
- Spoorwegongevallen: E800-E807;
- Niet-gespecificeerde ongevallen: E928, E988;
- Niet-opzettelijke val: E880-E888;
- Overig, bestaande uit Zelfmoord (E958), Ongevallen met vaartuigen (E830-E838), Lucht- en ruimtevaartongevallen (E840-E845), Ongevallen veroorzaakt door vuur en vlammen (E890-E899), Late gevolgen van niet-opzettelijke trauma (E929) en Niet elders classificeerbare voertuigongevallen (E846-E848).

De eerste twee groepen worden tezamen ook wel aangeduid als de standaardgroep. Dit zijn de slachtoffers die in de LMR geïdentificeerd kunnen worden als verkeersslachtoffer.

2.1.2. Van ontslagbestand naar ontdebeld opnamebestand

Tabel 2.1 geeft een overzicht van de verschillende stadia die de LMR-bestanden binnen de SWOV doorlopen. In de kolom *Bruto ontslagbestand* staat het aantal patiënten in de SWOV-levering van het LMR. Het gaat hier om het aantal patiënten dat in een jaar (eerste kolom) uit het ziekenhuis ontslagen is. De kolom *Bruto opnamebestand* geeft het aantal patiënten in de SWOV-levering van de LMR dat in dat jaar in het ziekenhuis opgenomen is. Het aantal 'dubbele records' (ontstaan door heropnames of doordat een patiënt naar een ander ziekenhuis is overgebracht) per opnamejaar staan in

² Als een ziekenhuisopname het gevolg is geweest van een externe oorzaak, zoals een ongeval of vergiftiging, wordt in de LMR met een E-code het type ongeval of vergiftiging aangegeven.

de kolom *Dubbelen per opnamebestand*. Deze dubbele records worden in de koppeling buiten beschouwing gelaten. Het aantal patiënten per opnamejaar, zonder deze dubbelen, staat in de kolom *Ontdubbeld opnamebestand*.

Jaar	Bruto ontslagbestand	Bruto opnamebestand	Dubbelen per opnamebestand	Ontdubbeld opnamebestand
2007*	103.616	104.218	5.733	98.485
2008*	106.535	106.676	5.952	100.724
2009**	119.074	116.387	6.931	109.456

* De aantallen in 2007 en 2008 zijn anders dan in *Tabel 2.1* Reurings & Bos (2009) wegens een nalevering van het LMR-bestand van 2008 inclusief gegenereerde records.
 ** Het LMR-bestand voor 2009 bevat alleen de patiënten die ontslagen zijn in 2009; patiënten die in 2009 opgenomen zijn en pas ontslagen in 2010 maken geen deel uit van dit bestand.

Tabel 2.1. *Overzicht van de (bruto) LMR-ontslag- en -opnamebestanden (inclusief gegenereerde records), de aantallen dubbele records per opnamejaar en de omvang van de na ontdubbeling vervaardigde (netto) opnamebestanden per jaar.*

2.1.3. *Gegenereerde records*

Er zijn ziekenhuizen die in bepaalde jaren of delen van jaren de LMR niet hebben bijgehouden. Bij deze ziekenhuizen is wel bekend hoeveel patiënten er wel opgenomen zijn geweest maar niet in de LMR zijn geregistreerd. Prismant genereert kunstmatige records voor deze niet-geregistreerde patiënten. Dit houdt in dat voor elke niet-geregistreerde patiënt wel een LMR-record wordt aangemaakt, maar dat de informatie in dit record niet noodzakelijk op de werkelijkheid berust. Tot en met 2005 gaat het om enkele honderden gegenereerde records per jaar, maar dit aantal loopt op tot meer dan 13.000 in 2009, ruim 13% van het aantal geleverde records. Deze gegenereerde records worden voor het koppelen uit de LMR verwijderd, aangezien deze records toch niet gekoppeld kunnen worden aan records in BRON. Ze kunnen de koppeling alleen maar verstoren.

In het schattingsproces volgend op de koppeling worden de aantallen wel gecorrigeerd voor deze gegenereerde records. Onder de patiënten waarvoor Prismant records gegenereerd heeft, zullen zich immers ook ernstig verkeersgewonden bevinden. De aanname hierbij is dat (binnen de selectie van de LMR die de SWOV ontvangt) het aandeel verkeersslachtoffers onder de patiënten waarvoor een record gegenereerd is even groot is als onder de patiënten die wel in de LMR geregistreerd zijn. Omdat we niet geïnteresseerd zijn in alle verkeersslachtoffers, maar alleen in ernstig verkeersgewonden, moeten we weten welk aandeel er gegenereerd is van alle records die betrekking hebben op slachtoffers met een letselernst, uitgedrukt in MAIS, van ten minste 2.

Van de slachtoffers waarvoor records gegenereerd zijn is, zoals gezegd, niet veel informatie bekend, ook niet de letselernst. Het enige zekere aan deze gegenereerde records is:

- het ziekenhuis waar het bijbehorende slachtoffer opgenomen is geweest;
- het type opnamen: een dagopname of een klinische opname;
- het jaar waarin dit slachtoffer uit het ziekenhuis ontslagen is.

Hiermee is dus ook per ziekenhuisregio bekend hoeveel records er gegenereerd zijn. Per regio en (ontslag)jaar kan er dus een correctiefactor bepaald worden waarmee het aantal niet-gegenereerde records vermenigvuldigd moet worden om het totale aantal ontslagen slachtoffers in die regio en dat jaar te verkrijgen. We nemen aan dat ernstig verkeersgewonden een klinische opname hebben gehad, en geen dagopname. De correctiefactoren per regio en ontslagjaar worden dus bepaald op basis van alleen de records behorend bij klinische opnamen, waarbij ook de patiënten die volgens het LMR overleden zijn buiten beschouwing worden gelaten. In *Tabel 2.2* is per ontslagjaar aangegeven welk deel van de records behorend bij klinische opnamen gegenereerd is.

Jaar	Totaal aantal records	Aantal gegenereerd	% gegenereerd
2007	84.827	9.725	11,5%
2008	88.064	11.033	12,5%
2009	97.261	12.414	12,8%

Tabel 2.2. Het aantal gegenereerde records van alle records behorende bij klinische opnamen (exclusief doden binnen 30 dagen) in de ontdebeldde LMR-bestanden per ontslagjaar.

De hierop gebaseerde correctiefactoren per regio staan in *Tabel 2.3*. In de regio's die niet in deze tabel voorkomen zijn alleen ziekenhuizen gevestigd die alle slachtoffers in de LMR registreren en waarvoor dus geen records gegenereerd worden. Een streepje in de tabel geeft aan dat hetzelfde geldt voor de betreffende regio in dat jaar. We nemen aan dat de correctiefactoren weliswaar per regio verschillen, maar niet afhangen van andere variabelen binnen de LMR. Alle ernstig verkeersgewonden in de LMR (met een E-code in de standaardgroep) krijgen correctiefactoren die gelijk zijn aan:

- de correctiefactoren in *Tabel 2.3* wanneer er voor de betreffende regio in het betreffende jaar records gegenereerd zijn;
- 1 wanneer dat niet het geval is.

Ziekenhuisregio	2007	2008	2009
Groningen	1,15	1,11	1,14
Friesland	-	1,01	-
Drenthe	1,29	1,28	1,38
Twente	2,35	2,42	2,75
Stadsregio Arnhem-Nijmegen*	-	1,21	1,16
Gelderland – overig	1,10	1,10	-
Bestuur Regio Utrecht	1,01	1,01	1,01
Stadsregio Amsterdam	1,00	1,00	1,00
Noord-Holland – overig	1,16	1,16	1,17
Stadsgewest Haaglanden	1,35	1,37	1,40
Stadsregio Rotterdam	1,15	1,14	1,15
Zeeland	1,11	1,40	1,46
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	1,69	1,69	1,84
Noord-Brabant – overig	1,19	1,17	1,17

Tabel 2.3. *Correctiefactoren per ziekenhuisregio, waarmee gecorrigeerd wordt voor gegenereerde en geheel ontbrekende records.*

2.1.4. Aantal LMR-records naar E-codegroep

In Tabel 2.4 staan de aantallen records in de bij de koppeling gebruikte LMR-bestanden per opnamejaar, onderverdeeld naar E-codegroep. De dubbele en gegenereerde records zijn hier buiten beschouwing gelaten, net als de records behorend bij patiënten die in het ziekenhuis overleden zijn.

Opname-jaar	E-codegroep							Totaal
	Standaard	Geen rijdend voertuig	Geen openbare weg	Niet gespecificeerd	Trein-ongeval	Vallen	Overig	
2007	16.951	1.137	542	9.283	21	55.751	3.282	86.967
2008	18.043	1.098	562	8.674	18	57.265	2.526	88.186
2009	20.181	1.317	685	7.340	31	63.660	2.812	96.026

Tabel 2.4. *De aantallen records in de ontdebeldde LMR-bestanden (exclusief gegenereerde records) per opnamejaar, onderverdeeld naar E-codegroep.*

2.2. De BRON-bestanden

BRON bevat variabelen die aangeven of een verkeersslachtoffer volgens de politie naar een ziekenhuis vervoerd is en zo ja, naar welk ziekenhuis en of het slachtoffer vervolgens opgenomen is. Op basis van deze variabelen en nog een aantal andere variabelen (waaronder de datum van het ongeval en, indien van toepassing, de datum waarop het slachtoffer is overleden) kan onderscheid gemaakt worden naar slachtoffers die:

- binnen 30 dagen na het ongeval zijn overleden;
- in een ziekenhuis opgenomen zijn en niet binnen 30 dagen zijn overleden;

- naar een ziekenhuis zijn vervoerd maar vervolgens niet zijn opgenomen of van wie niet bekend is of ze zijn opgenomen; deze slachtoffers zijn in ieder geval behandeld op de spoedeisende hulp (SEH);
- wel letsel hebben maar niet naar een ziekenhuis zijn vervoerd of van wie niet bekend is of ze naar een ziekenhuis zijn vervoerd.

Behalve deze als letselslachtoffer gecodeerde ongevalsbetrokkenen, worden in de koppeling ook de bij letselongevallen betrokken bestuurders die zelf niet gewond zijn geraakt, aan de mogelijk te koppelen ongevals-betrokkenen toegevoegd. In *Tabel 2.5* is per jaartal (ongevalsjaar) aangegeven hoeveel records het in de koppeling gebruikte BRON-bestand bevat, onderverdeeld naar letselernst.

Jaar	Letselernst					Totaal
	Overleden	Opgenomen in ziekenhuis	Behandeld op SEH	Letsel, niet naar ziekenhuis	Niet-gewonde bestuurders	
2007	709	9.683	10.405	13	22.843	53.902
2008	677	9.310	8.895	25	20.842	49.044
2009	644	7.028	5.020	126	17.450	40.339

Tabel 2.5. De aantallen records in de gebruikte BRON-bestanden per jaartal, onderverdeeld naar letselernst.

3. Resultaten van de koppeling

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de koppeling tussen BRON en het LMR van 2007-2009 besproken. Voor een uitgebreide beschrijving van de koppelprocedure en een nadere uitleg van bepaalde begrippen verwijzen we naar het rapport van Reurings & Bos (2009).

3.1. De koppelkwaliteit

De koppelkwaliteit geeft per gekoppeld paar een indicatie van hoe goed de koppeling is. Ze wordt bepaald op basis van de *afstand* tussen het BRON- en LMR-record (dus in hoeverre de twee records verschillen) en de *selectiviteit* van de koppeling (een maat die aangeeft in hoeverre deze koppeling beter is dan de op een na beste koppeling). Hoe kleiner de afstand en hoe groter de selectiviteit, hoe beter de kwaliteit van de koppeling. *Tabel 3.1* geeft voor de jaren 2007-2009 de aantallen gekoppelde records, onderverdeeld naar koppelkwaliteit. Het aantal koppelingen neemt af over de jaren.

Jaar	Koppelkwaliteit						Totaal
	1	2	3	4	5	6	
2007*	3.329	1.088	1.716	1.369	1.439	15.646	24.587
2008	3.266	1.087	1.730	1.340	1.343	14.149	22.915
2009	2.701	906	1.868	1.209	1.178	12.524	20.386

* De gekoppelde aantallen in 2007 zijn anders dan in *Tabel 3.1* in Reurings & Bos (2009). Blijkbaar zijn er in 2009 nog slachtoffers uit het ziekenhuis ontslagen die in 2007 opgenomen zijn.

Tabel 3.1. *De aantallen gekoppelde records onderverdeeld naar koppelkwaliteit voor de jaren 2007-2009.*

3.2. Verschillen in koppelvariabelen

Een andere manier om de kwaliteit van de koppeling te beoordelen is om te kijken naar het aantal variabelen in de koppelsleutel waarop het BRON- en het LMR-record van elkaar verschillen. Deze beoordeling is mogelijk aan de hand van *Tabel 3.2*. Bijvoorbeeld, in 2009 zijn er 3.707 LMR- en BRON-records gekoppeld die in geen enkele variabele verschillen, behalve op epoch (datum en tijdstip).

Jaar	Aantal ongelijke variabelen						Totaal
	Alleen epoch	+1	+2	+3	+4	+5	
2007	4.499	2.314	2.422	6.911	8.398	43	24.587
2008	4.457	2.340	2.300	6.685	7.076	57	22.915
2009	3.707	2.451	2.048	6.617	5.437	126	20.386

Tabel 3.2. *De aantallen gekoppelde records onderverdeeld naar het aantal variabelen waarop de gekoppelde BRON- en LMR-record verschillen voor de jaren 2007-2009.*

3.3. Koppelkwaliteit en E-codegroep

In *Tabel 3.3-Tabel 3.5* zijn de aantallen gekoppelde records gegeven, naar koppelkwaliteit en E-codegroep.

2007	E-codegroep							Totaal
	Koppelkwaliteit	Standaard	Geen rijdend voertuig	Geen openbare weg	Niet gespecificeerd	Treinongeval	Vallen	
1	2.701	0	0	0	0	0	0	2.701
2	906	0	0	0	0	0	0	906
3	1.845	0	23	0	0	0	0	1.868
4	765	2	9	277	0	144	12	1.209
5	767	10	22	268	1	104	6	1.178
6	5.742	294	186	1.586	12	4.345	359	12.524
Totaal gekoppeld	12.726	306	240	2.131	13	4.593	377	20.386
Niet gekoppeld	4.225	831	302	7.152	8	51.158	2.905	66.581
Totaal	16.951	1.137	542	9.283	21	55.751	3.282	86.967

Tabel 3.3. *Het aantal gekoppelde records in 2007, onderverdeeld naar koppelkwaliteit en E-codegroep.*

2008	E-codegroep							Totaal
	Koppelkwaliteit	Standaard	Geen rijdend voertuig	Geen openbare weg	Niet gespecificeerd	Treinongeval	Vallen	
1	3.266	0	0	0	0	0	0	3.266
2	1.087	0	0	0	0	0	0	1.087
3	1.696	0	34	0	0	0	0	1.730
4	711	3	8	387	0	222	9	1.340
5	782	8	22	365	1	161	4	1.343
6	5.281	296	166	2.264	9	5.742	391	14.149
Totaal gekoppeld	12.823	307	230	3.016	10	6.125	404	22.915
Niet gekoppeld	5.220	791	332	5.658	8	51.140	2.122	65.271
Totaal	18.043	1.098	562	8.674	18	57.265	2.526	88.186

Tabel 3.4. *Het aantal gekoppelde records in 2008, onderverdeeld naar koppelkwaliteit en E-codegroep.*

2009	E-codegroep							Totaal
	Koppelkwaliteit	Standaard	Geen rijdend voertuig	Geen openbare weg	Niet gespecificeerd	Trein-ongeval	Vallen	
1	2.701	0	0	0	0	0	0	2.701
2	906	0	0	0	0	0	0	906
3	1.845	0	23	0	0	0	0	1.868
4	765	2	9	277	0	144	12	1.209
5	767	10	22	268	1	104	6	1.178
6	5.742	294	186	1.586	12	4.345	359	12.524
Totaal gekoppeld	12.726	306	240	2.131	13	4.593	377	20.386
Niet gekoppeld	7.455	1.011	445	5.209	18	59.067	2.435	75.640
Totaal	20.181	1.317	685	7.340	31	63.660	2.812	96.026

Tabel 3.5. Het aantal gekoppelde records in 2009, onderverdeeld naar koppelkwaliteit en E-codegroep.

3.4. Koppelkwaliteit en letselernst volgens de politie

In Tabel 3.6-Tabel 3.8 zijn de aantallen gekoppelde records gegeven, naar koppelkwaliteit en letselernst volgens de politie.

2007	Letselernst					Totaal
	Koppelkwaliteit	Overleden	Opgenomen in ziekenhuis	Behandeld op SEH	Letsel, niet naar ziekenhuis	
1	68	3.261	0	0	0	3.329
2	42	1.046	0	0	0	1.088
3	53	230	925	426	82	1.716
4	31	702	109	176	351	1.369
5	15	262	245	301	616	1.439
6	191	1.850	2.237	3.731	7.637	15.646
Totaal gekoppeld	400	7.351	3.516	4.634	8.686	24.587
Niet gekoppeld	309	2.332	6.733	5.784	14.157	29.315
Totaal	709	9.683	10.249	10.418	22.843	53.902

Tabel 3.6. Het aantal gekoppelde records in 2007, onderverdeeld naar koppelkwaliteit en letselernst volgens de politie.

2008	Letseleerinst					Totaal
	Koppelkwaliteit	Overleden	Opgenomen in ziekenhuis	Behandeld op SEH	Letsele, niet naar ziekenhuis	
1	59	3.207	0	0	0	3.266
2	35	1.052	0	0	0	1.087
3	40	211	1.023	389	67	1.730
4	30	698	111	160	341	1.340
5	11	285	216	263	568	1.343
6	187	1.792	2.021	3.195	6.954	14.149
Totaal gekoppeld	362	7.245	3.371	4.007	7.930	22.915
Niet gekoppeld	315	2.065	5.924	4.913	12.912	26.129
Totaal	677	9.310	9.295	8.920	20.842	49.044

Tabel 3.7. Het aantal gekoppelde records in 2008, onderverdeeld naar koppelkwaliteit en letseleerinst volgens de politie.

2009	Letseleerinst					Totaal
	Koppelkwaliteit	Overleden	Opgenomen in ziekenhuis	Behandeld op SEH	Letsele, niet naar ziekenhuis	
1	54	2.647	0	0	0	2.701
2	22	884	0	0	0	906
3	53	248	1.268	199	100	1.868
4	37	484	221	128	339	1.209
5	10	232	262	135	539	1.178
6	192	1.348	2.408	2.047	6.529	12.524
Totaal gekoppeld	368	5.843	4.159	2.509	7.507	20.386
Niet gekoppeld	276	1.185	5.912	2.637	9.943	19.953
Totaal	644	7.028	10.071	5.146	17.450	40.339

Tabel 3.8. Het aantal gekoppelde records in 2009, onderverdeeld naar koppelkwaliteit en letseleerinst volgens de politie.

3.5. De goede koppelingen

Alle gekoppelde records die voldoen aan een van de volgende voorwaarden worden beschouwd als terechte koppelingen, dus behorend bij hetzelfde ongeval en slachtoffer:

- Aan de afstand tussen de gekoppelde records is alleen bijgedragen door verschil in epoch. Deze goede koppelingen kunnen koppelkwaliteit 1 t/m 6 hebben, afhankelijk van het verschil in epoch.
- De afstand tussen de gekoppelde records is maximaal 55. Deze goede koppelingen hebben koppelkwaliteit 1, 2 of 3.
- De afstand tussen de gekoppelde records is groter dan 55, maar behalve een verschil in epoch, hebben alleen de E-code en/of letseleerinst bijgedragen aan deze afstand. Deze goede koppelingen hebben alle koppelkwaliteit 4, 5 of 6.

In onderstaande tabellen zijn de aantallen goed gekoppelde weergegeven, verdeeld over deze aannamen. Deze goed gekoppelde records hebben overigens niet allemaal betrekking op ernstig verkeersgewonden, in de zin dat de MAIS-score niet van al deze gewonden ten minste gelijk aan 2 is. Voor de berekeningen in het volgende hoofdstukken worden uit deze goed gekoppelde records wel alleen de records meegenomen die behoren bij ernstig verkeersgewonden.

2007	Afstandsklasse						Totaal
	Variabelen die verschillen	0-0,1	0,1-35	35-55	55-100	100-160	
Alleen epoch	3.378	1.094	8	11	8	0	4.499
Overig met afstand < 55	0	0	1.766	-	-	-	1.766
Epoch en E-code	-	-	-	676	9	0	685
Epoch en letselernst	-	-	-	120	50	2	172
Epoch, letselernst en E-code	-	-	-	9	435	152	596
Totaal	3.378	1.094	1.774	816	502	154	7.718

Tabel 3.9. Het aantal goed gekoppelde records in het jaar 2007 onderverdeeld naar de afstand tussen het gekoppelde LMR- en BRON-record en de variabelen die bijgedragen hebben aan de afstand.

2008	Afstandsklasse						Totaal
	Variabelen die verschillen	0-0,1	0,1-35	35-55	55-100	100-160	
Alleen epoch	3.327	1.098	14	13	4	1	4.457
Overig met afstand < 55	0	0	1.766	-	-	-	1.766
Epoch en E-code	-	-	-	653	4	0	657
Epoch en letselernst	-	-	-	123	41	3	167
Epoch, letselernst en E-code	-	-	-	19	374	130	523
Totaal	3.327	1.098	1.780	808	423	134	7.570

Tabel 3.10. Het aantal goed gekoppelde records in het jaar 2008 onderverdeeld naar de afstand tussen het gekoppelde LMR- en BRON-record en de variabelen die bijgedragen hebben aan de afstand.

2009	Afstandsklasse						Totaal
	Variabelen die verschillen	0-0,1	0,1-35	35-55	55-100	100-160	
Alleen epoch	2.767	917	5	15	3	0	3.707
Overig met afstand < 55	0	0	1.931	-	-	-	1.931
Epoch en E-code	-	-	-	447	8	2	457
Epoch en letselernst	-	-	-	160	50	1	211
Epoch, letselernst en E-code	-	-	-	16	281	106	403
Totaal	2.767	917	1.936	638	342	109	6.709

Tabel 3.11. Het aantal goed gekoppelde records in het jaar 2009 onderverdeeld naar de afstand tussen het gekoppelde LMR- en BRON-record en de variabelen die bijgedragen hebben aan de afstand.

4. Bepaling aantal ernstig verkeersgewonden

In dit hoofdstuk wordt de methode uit Reurings (2010) toegepast om het aantal ernstig verkeersgewonden in 2008 en 2009 te bepalen. Alhoewel de BRON- en LMR-bestanden van 2007 wel in de koppeling zijn meegenomen, wordt voor dit jaar niet nogmaals het aantal ernstig verkeersgewonden bepaald.

4.1. Correctie voor gegeneerde records

In de eerste stap worden de correctiefactoren voor gegeneerde records aan de gekoppelde LMR-bestanden toegevoegd, omdat deze in de verdere berekeningen betrokken dienen te worden. Met andere woorden, de correctie voor gegeneerde records vindt plaats voor alle andere correcties en berekeningen. De correctiefactoren worden toegevoegd op basis van bestandsjaar en ziekenhuisregio (zie *Paragraaf 2.1.3*).

4.2. Berekening van de ophoogfactoren

4.2.1. Onderverdeling naar ongevalstype

In deze paragraaf wordt de methode uit Reurings (2010) toegepast om ophoogfactoren per ongevalstype te bepalen. De categorieën die onderscheiden worden zijn:

- ernstig verkeersgewonden onder auto-inzittenden (categorie C_1);
- ernstig verkeersgewonden onder motorrijders (categorie C_2);
- ernstig verkeersgewonden onder bromfietzers (categorie C_3);
- ernstig verkeersgewonden onder fietsers in motorvoertuigongevallen (categorie C_4);
- ernstig verkeersgewonden onder voetgangers in motorvoertuigongevallen (categorie C_5);
- overige ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen (categorie C_6);
- ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen (categorie C_7).

Bij de laatste categorie worden fietsers en voetgangers samengenomen, omdat het aantal ernstig verkeersgewonden onder voetgangers als gevolg van een niet-motorvoertuigongeval zeer klein is. Dit betekent niet dat er na alle berekeningen geen onderscheid meer gemaakt kan worden tussen fietsers en voetgangers in niet-motorvoertuigongevallen, maar wel dat zij dezelfde ophoogfactor zullen hebben.

De onderverdeling over deze categorieën naar registratie in BRON en LMR in 2008 en 2009 ziet eruit zoals in *Tabel 4.1* en *Tabel 4.2*. Het gaat erom het aantal ernstig verkeersgewonden in de gearceerde cellen te schatten, alsmede de verdeling van dit aantal over de zeven categorieën. Interessant om te vermelden is dat gemiddeld 67% van de ernstig verkeersgewonden die zowel in BRON als in de LMR geregistreerd zijn in beide bestanden hetzelfde ongevalstype hebben; in 2009 gaat het om 69%.

2008		LMR - verkeersongeval							LMR – geen verkeersongeval
		C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅	C ₆	C ₇	
Wel in BRON	C ₁	1.315	6	13	12	25	63	32	336
	C ₂	8	418	21	2	1	11	4	69
	C ₃	18	97	803	26	21	49	28	227
	C ₄	17	2	15	876	94	40	207	202
	C ₅	12	0	3	29	278	21	8	86
	C ₆	20	3	21	5	5	36	6	40
	C ₇	0	0	1	9	1	7	261	46
Niet in BRON		744	587	1.124	453	365	351	6.246	

Tabel 4.1. De ernstig verkeersgewonden in 2008 volgens de registratie in BRON en LMR (gecorrigeerd voor gegenereerde records), onderverdeeld naar ongevalstype.

2009		LMR - verkeersongeval							LMR – geen verkeersongeval
		C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅	C ₆	C ₇	
Wel in BRON	C ₁	1.117	9	4	25	40	57	21	243
	C ₂	11	426	26	0	2	11	2	43
	C ₃	10	79	716	19	17	45	26	127
	C ₄	33	2	11	806	69	26	188	145
	C ₅	3	0	2	22	229	25	12	70
	C ₆	14	6	23	10	2	25	5	23
	C ₇	0	0	0	10	4	7	193	35
Niet in BRON		877	771	1.284	650	414	487	7.374	

Tabel 4.2. De ernstig verkeersgewonden in 2009 volgens de registratie in BRON en LMR (gecorrigeerd voor gegenereerde records), onderverdeeld naar ongevalstype.

In Tabel 4.3 en Tabel 4.4 staan de resultaten van de schattingsmethode. Deze tabellen bevatten ook de hieruit volgende ophoogfactoren per ongevalstype. Per categorie wordt hiertoe het geschatte, werkelijke aantal gedeeld door het aantal zoals geregistreerd in de LMR (met een E-code in de standaardgroep).

Ongevalse-type	Geregistreerd in LMR	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
C ₁	2.134	2.727	1,28	1,08
C ₂	1.114	1.115	1,00	0,84
C ₃	2.001	2.913	1,46	1,22
C ₄	1.412	1.727	1,22	1,03
C ₅	791	862	1,09	0,92
C ₆	579	294	0,51	0,43
C ₇	6.791	7.982	1,18	0,99
Totaal	14.821	17.620	1,19	1

Tabel 4.3. *Het geschatte werkelijke, en het in de LMR met een E-code in de standaardgroep geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalstype (gecorrigeerd voor gegenereerde records) en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2008.*

Ongevalse-type	Geregistreerd in LMR	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
C ₁	2.065	2.603	1,26	1,09
C ₂	1.293	1.276	0,99	0,85
C ₃	2.066	2.758	1,33	1,15
C ₄	1.541	1.587	1,03	0,89
C ₅	777	654	0,84	0,73
C ₆	683	366	0,54	0,46
C ₇	7.822	9.588	1,23	1,06
Totaal	16.246	18.832	1,16	1

Tabel 4.4. *Het geschatte werkelijke, en het in de LMR met een E-code in de standaardgroep geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalstype (gecorrigeerd voor gegenereerde records) en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2009.*

4.2.2. Onderverdeling naar letselernst

In deze paragraaf wordt de methode uit Reurings (2010) toegepast om ophoogfactoren per letselernst (uitgedrukt in MAIS) te bepalen. De categorieën die onderscheiden worden zijn:

- MAIS gelijk aan 2 (categorie C₁);
- MAIS gelijk aan 3 (categorie C₂);
- MAIS gelijk aan 4 (categorie C₃);
- MAIS gelijk aan 5 of 6 (categorie C₄).

Letselernsten 5 en 6 zijn samengenomen in één categorie, omdat er jaarlijks zeer weinig ernstig verkeersgewonden zijn met een letselernst, uitgedrukt in MAIS, gelijk aan 6.

De onderverdeling over deze categorieën naar registratie in BRON en LMR in 2008 en 2009 ziet eruit zoals in *Tabel 4.5* en *Tabel 4.6*. Het gaat erom het aantal ernstig verkeersgewonden in de gearceerde cellen te schatten,

alsmede de verdeling van dit aantal over de vier categorieën. Aangezien BRON niet de letselernst uitgedrukt in MAIS registreert, is aan de ernstig verkeersgewonden in BRON de categorie toegekend uit het gekoppelde LMR-record. Daarom staan alle gekoppelde slachtoffers op de diagonaal.

2008		LMR - verkeersongeval				LMR – geen verkeersongeval
		C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	
Wel in BRON	C ₁	3.169	0	0	0	775
	C ₂	0	1.096	0	0	172
	C ₃	0	0	592	0	52
	C ₄	0	0	0	94	9
Niet in BRON		6.765	2.294	700	110	

Tabel 4.5. De ernstig verkeersgewonden in 2008 volgens de registratie in BRON en LMR (gecorrigeerd voor gegenereerde records), onderverdeeld naar letselernst.

2009		LMR - verkeersongeval				LMR – geen verkeersongeval
		C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	
Wel in BRON	C ₁	2.776	0	0	0	535
	C ₂	0	1.000	0	0	112
	C ₃	0	0	544	0	37
	C ₄	0	0	0	70	2
Niet in BRON		8.269	2.625	862	100	

Tabel 4.6. De ernstig verkeersgewonden in 2009 volgens de registratie in BRON en LMR (gecorrigeerd voor gegenereerde records), onderverdeeld naar letselernst.

In Tabel 4.7 en Tabel 4.8 staan de resultaten van de schattingsmethode. Deze tabellen bevatten ook de hieruit volgende ophoogfactoren per letselernstcategorie.

Letsel-ernst	Geregistreerd in LMR	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
C ₁	9.934	12.362	1,24	1,03
C ₂	3.390	3.921	1,16	0,96
C ₃	1.292	1.405	1,09	0,90
C ₄	205	224	1,09	0,91
Totaal	14.821	17.912	1,21	1

Tabel 4.7. Het geschatte werkelijke en het in de LMR met een E-code in de standaardgroep geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden per letselernstcategorie (gecorrigeerd voor gegenereerde records) en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2008.

Letsel-ernst	Geregistreerd in LMR	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
C ₁	11.045	13.174	1,19	1,03
C ₂	3.626	4.033	1,11	0,96
C ₃	1.406	1.500	1,07	0,92
C ₄	170	176	1,03	0,89
Totaal	16.246	18.883	1,16	1

Tabel 4.8. *Het geschatte werkelijke en het in de LMR met een E-code in de standaardgroep geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden per letselernstcategorie (gecorrigeerd voor gegenereerde records) en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2009.*

4.2.3. Onderverdeling naar regio

In deze paragraaf wordt de methode uit Reurings (2010) toegepast om ophoogfactoren per regio (de negentien provincies en stadsregio's) te bepalen. De categorieën die onderscheiden worden zijn:

- Groningen (categorie C₁);
- Friesland ((categorie C₂);
- Drenthe (categorie C₃);
- Twente (categorie C₄);
- Overijssel – overig (categorie C₅);
- Stadsregio Arnhem-Nijmegen (categorie C₆);
- Gelderland – overig (categorie C₇);
- Bestuursregio Utrecht (categorie C₈);
- Utrecht – overig (categorie C₉);
- Regionaal Orgaan Amsterdam (categorie C₁₀);
- Noord-Holland – overig (categorie C₁₁);
- Stadsgewest Haaglanden (categorie C₁₂);
- Stadsregio Rotterdam (categorie C₁₃);
- Zuid-Holland – overig (categorie C₁₄);
- Zeeland (categorie C₁₅);
- Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (categorie C₁₆);
- Noord-Brabant – overig (categorie C₁₇);
- Limburg (categorie C₁₈);
- Flevoland (categorie C₁₉).

Bij het werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden per regio, gaat het om de regio waar het slachtoffer een verkeersongeval heeft gehad en niet waar het ziekenhuis staat waar het slachtoffer opgenomen is geweest. In de LMR is de ongevalsregio echter niet geregistreerd. De berekeningsmethode is echter zodanig dat de ophoogfactoren het aantal ernstig verkeersgewonden per ziekenhuisregio omzetten naar het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsregio.

De onderverdeling over deze categorieën naar registratie in BRON en LMR in 2008 en 2009 is gegeven in *Bijlage 1*. De resultaten van de berekeningen en de daaruit volgende ophoogfactoren per regio staan in *Tabel 4.9* en *Tabel 4.10*.

Ziekenhuisregio	Geregistreerd in LMR	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
Groningen	665	538	0,81	0,67
Friesland	677	743	1,10	0,91
Drenthe	494	698	1,41	1,17
Regio Twente	865	884	1,02	0,84
Overijssel – overig	600	356	0,59	0,49
Stadsregio Arnhem-Nijmegen	481	607	1,26	1,04
Gelderland – overig	1.319	1.778	1,35	1,11
Bestuur Regio Utrecht	913	543	0,59	0,49
Utrecht – overig	308	822	2,67	2,20
Stadsregio Amsterdam	1.660	1.524	0,92	0,76
Noord-Holland – overig	1.224	1.558	1,27	1,05
Stadsgewest Haaglanden	721	796	1,10	0,91
Stadsregio Rotterdam	575	1.054	1,83	1,51
Zuid-Holland – overig	976	1.253	1,28	1,06
Zeeland	202	484	2,39	1,97
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	655	921	1,41	1,16
Noord-Brabant – overig	1.198	1.681	1,40	1,16
Limburg	1.141	1.280	1,12	0,92
Flevoland	147	452	3,08	2,54
Totaal	14.821	17.970	1,21	1,00

Tabel 4.9. *Het geschatte werkelijke en het in de LMR met een E-code in de standaardgroep geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden per regio (gecorrigeerd voor gegenereerde records) en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2008.*

Ziekenhuisregio	Geregistreerd in LMR	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
Groningen	745	566	0,76	0,66
Friesland	796	802	1,01	0,87
Drenthe	497	777	1,56	1,35
Regio Twente	971	960	0,99	0,85
Overijssel – overig	635	301	0,47	0,41
Stadsregio Arnhem-Nijmegen	761	727	0,96	0,82
Gelderland – overig	1.380	1.864	1,35	1,17
Bestuur Regio Utrecht	946	469	0,50	0,43
Utrecht – overig	301	706	2,34	2,02
Stadsregio Amsterdam	1.584	1.591	1,00	0,87
Noord-Holland – overig	1.213	1.548	1,28	1,10
Stadsgewest Haaglanden	1.018	1.088	1,07	0,92
Stadsregio Rotterdam	674	1.062	1,57	1,36
Zuid-Holland – overig	959	1.184	1,24	1,07
Zeeland	304	464	1,53	1,32
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	850	1.056	1,24	1,07
Noord-Brabant – overig	1.292	1.765	1,37	1,18
Limburg	1.111	1.263	1,14	0,98
Flevoland	209	642	3,07	2,65
Totaal	16.246	18.833	1,16	1,00

Tabel 4.10. *Het geschatte werkelijke en het in de LMR met een E-code in de standaardgroep geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden per regio (gecorrigeerd voor gegenereerde records) en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2009.*

4.3. Ophoogfactoren en gewichten in het LMR

In de vorige paragrafen is de methode uit Reurings (2010) toegepast om schattingen te krijgen van het werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalstype, per letselernst en per regio. Dit heeft dus drie schattingen van het werkelijke totale aantal ernstig verkeersgewonden opgeleverd. Het gemiddelde van deze drie schattingen nemen we nu als nieuwe, voorlopige schatting van het totale aantal. Deze voorlopige schatting is nodig om te komen tot gewichten voor iedere ernstig verkeersgewonde in de LMR met een E-code in de standaardgroep, op basis van ongevalstype, letselernst en regio. *Tabel 4.11* geeft voor de jaren 2007-2009 de schattingen van het totale aantal gebaseerd op de drie onderverdelingen, het gemiddelde van deze drie en de totale ophoogfactor (voor het totale aantal ernstig verkeersgewonden geregistreerd in de LMR).

Opname- jaar	Onderverdeling			Gemiddelde aantal	Totale ophoogfactor
	Ongevalstype	Letselernst	Regio		
2008	17.620	17.912	17.970	17.834	1,20
2009	18.832	18.883	18.833	18.849	1,16

Tabel 4.11. *Schattingen van het werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden op basis van onderverdeling naar ongevalstype, letselernst en regio, alsmede het gemiddelde van deze drie en de daaruit volgende totale ophoogfactor.*

Nu de totale ophoogfactoren per jaar bekend zijn, kunnen voor alle ernstig verkeersgewonden in de LMR met een E-code in de standaardgroep de gewichten bepaald worden, op basis van het ongevalstype, de letselernst en de regio van elk record. De mathematische beschrijving hiervan is te vinden in *Paragraaf 4.3* van Reurings (2010), hier volstaan we met een rekenvoorbeeld. Bijvoorbeeld, in het jaar 2009 is het gewicht voor een ernstig verkeersgewonde onder auto-inzittenden (*Tabel 4.4*) in Flevoland (*Tabel 4.10*) met een letselernst, uitgedrukt in MAIS, gelijk aan 2 (*Tabel 4.8*):

$$1,09 * 2,65 * 1,03 * 1,16 = 3,45.$$

Op deze wijze wordt voor elk record in de LMR, behorend bij een ernstig verkeersgewonde met een E-code in de standaardgroep, een gewicht bepaald.

4.4. De definitieve gewichten

Elk record in de LMR met een E-code in de standaardgroep behorend bij een slachtoffer met MAIS 2 of hoger dat niet overleden is binnen 30 dagen en waarvoor geen record gegenereerd is, heeft in totaal nu drie factoren gekregen:

- een correctiefactor om te corrigeren voor de gegenereerde records, afhankelijk van de regio (*Paragraaf 2.1.3*);
- een gewicht om aantallen ernstig verkeersgewonden op te hogen naar werkelijke aantallen, afhankelijk van ongevalstype, letselernst en regio (*Paragraaf 4.3*);
- een correctiefactor om te corrigeren voor slachtoffers van ongevallen buiten de openbare weg, die voor slachtoffers met een E-code ongelijk aan E826 gelijk is aan 1.³

De gewichten uit *Paragraaf 4.3* moeten toegepast worden op aantallen ernstig verkeersgewonden, waarin de correctie voor gegenereerde records in verdisconteerd is. Dit houdt in dat het geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden opgehoogd moet worden door eerst te corrigeren voor gegenereerde records (met de ophoogfactoren uit *Paragraaf 2.1.3*) en dan de gewichten uit *Paragraaf 4.3* toe te passen. Het resultaat hiervan dient ten slotte nog vermenigvuldigd te worden met de correctiefactor voor ongevallen buiten de openbare weg.

³ Voor meer informatie hierover verwijzen we naar *Paragraaf 5.3* in Reurings (2010).

Deze drie stappen kunnen ook in één keer uitgevoerd worden, door iedere ernstig verkeersgewonde in de LMR (met een E-code in de standaardgroep) een nieuw gewicht toe te kennen: het product van de correctiefactor behorend bij de regio, het betreffende gewicht zoals bepaald in *Paragraaf 4.2*, en de correctiefactor die corrigeert voor ongevallen buiten de openbare weg. Met deze nieuwe gewichten kunnen eenvoudig de aantallen ernstig verkeersgewonden bepaald worden voor allerlei onderverdelingen, bijvoorbeeld naar leeftijd of geslacht.

5. Gewichten voor BRON

In dit hoofdstuk zijn gewichten voor BRON bepaald. Dit is alleen voor slachtoffers van motorvoertuigongevallen gedaan; slachtoffers van niet-motorvoertuigongevallen worden namelijk nauwelijks geregistreerd door de politie. Daarnaast zijn ook alleen gewichten bepaald voor BRON-records die gekoppeld zijn aan LMR-records. Alleen van deze records weten we immers zeker dat het gaat om ernstig verkeersgewonden. De methode hiervoor is beschreven in Reurings (2010), in dit hoofdstuk geven we alleen de (tussen)resultaten.

5.1. Toepassing van de methode

5.1.1. Ophoogfactoren per vervoerswijze

In deze paragraaf worden de ophoogfactoren per ongevalstypen bepaald. Aangezien het hier alleen gaat om slachtoffers in motorvoertuigongevallen, kunnen we ook spreken van vervoerswijze in plaats van ongevalstypen. Het aantal in BRON geregistreerde en aan LMR-records gekoppelde ernstig verkeersgewonden per vervoerswijze kan eenvoudig bepaald worden. Het werkelijke aantal is nu ook eenvoudig af te leiden, door in de LMR per vervoerswijze de gewichten te sommeren. Per vervoerswijze is de ophoogfactor gelijk aan het werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden gedeeld door het geregistreerde aantal in BRON. Door de zo verkregen ophoogfactoren te delen door de totale ophoogfactor (1,71 in 2008 en 1,89 in 2009), worden de ophoogfactoren genormeerd op het totaal. De resultaten voor de jaren 2008 en 2009 staan in *Tabel 5.1* en *Tabel 5.2*.

Vervoerswijze	Geregistreerd in BRON	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
Auto-inzittenden	1.802	2.678	1,49	0,87
Motorrijders	534	1.109	2,08	1,21
Bromfietzers	1.269	2.950	2,32	1,36
Fietzers	1.453	1.748	1,20	0,70
Voetgangers	436	843	1,93	1,13
Rest	137	315	2,30	1,34
Totaal	5.632	9.643	1,71	1

Tabel 5.1. *Het werkelijke en in BRON geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per vervoerswijze en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2008.*

Vervoerswijze	Geregistreerd in BRON	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
Auto-inzittenden	1.516	2.484	1,64	0,87
Motorrijders	521	1.274	2,45	1,29
Bromfietsers	1.039	2.767	2,66	1,41
Fietsers	1.280	1.575	1,23	0,65
Voetgangers	364	656	1,80	0,95
Rest	108	380	3,53	1,86
Totaal	4.827	9.136	1,89	1

Tabel 5.2 *Het werkelijke en in BRON geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per vervoerswijze en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2009.*

5.1.2. Ophoogfactoren per letselernst

Het aantal in BRON geregistreerde en aan LMR-records gekoppelde ernstig verkeersgewonden per letselernst (uitgedrukt in MAIS) wordt ook bepaald door per letselernst de gewichten van de LMR-records te sommeren. Per letselernst is de ophoogfactor gelijk aan het werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden gedeeld door het in BRON geregistreerde aantal. Door de zo verkregen ophoogfactoren te delen door de totale ophoogfactor, worden de ophoogfactoren genormeerd op het totaal. De resultaten voor de jaren 2008 en 2009 staan in *Tabel 5.3* en *Tabel 5.4*.

Letselernst	Geregistreerd in BRON	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
MAIS = 2	3.757	6.791	1,81	1,06
MAIS = 3	1.186	1.854	1,56	0,91
MAIS = 4	591	850	1,44	0,84
MAIS ≥ 5	98	148	1,50	0,88
Totaal	5.632	9.643	1,71	1

Tabel 5.3. *Het werkelijke en in BRON geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per letselernst en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2008.*

Letselernst	Geregistreerd in BRON	Werkelijk aantal	Ophoogfactor	Genormeerde ophoogfactor
MAIS = 2	3.165	6.540	2,07	1,09
MAIS = 3	1.047	1.661	1,59	0,84
MAIS = 4	543	811	1,49	0,79
MAIS ≥ 5	72	123	1,71	0,90
Totaal	4.827	9.136	1,89	1

Tabel 5.4. *Het werkelijke en in BRON geregistreerde aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per letselernst en de daaruit volgende ophoogfactoren voor het jaar 2009.*

5.1.3. Correctiefactoren voor de regio's

Op basis van de genormeerde ophoogfactoren per vervoerswijze en per letselerst én de totale ophoogfactor bepalen we tussentijdse BRON-gewichten. Elk BRON-record behorend bij een slachtoffer in een motorvoertuigongeval dat gekoppeld is aan een LMR-record, krijgt een gewicht dat gelijk is aan het product van de totale ophoogfactor en twee genormeerde ophoogfactoren, behorende bij de vervoerswijze en de letselerst van het betreffende slachtoffer. Vervolgens worden deze gewichten per regio opgeteld, wat een schatting geeft van het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per regio. Deze aantallen willen we corrigeren, zodat ze gelijk worden aan de schattingen op basis van de LMR-gewichten. Dit wordt bereikt door de BRON-gewichten per regio te vermenigvuldigen met het quotiënt van de schattingen van het aantal ernstig verkeersgewonden in die regio op basis van de LMR-factoren en op basis van de BRON factoren. De resultaten voor de jaren 2008 en 2009 staan in *Tabel 5.5* en *Tabel 5.6*.

Ziekenhuisregio	Tussenresultaat (op basis van tussentijdse BRON-gewichten)	Aantal (op basis van LMR-gewichten)	Correctiefactor
Groningen	352	298	0,85
Friesland	334	344	1,03
Drenthe	407	353	0,87
Twente	507	513	1,01
Overijssel – overig	321	211	0,66
Stadsregio Arnhem-Nijmegen	264	302	1,14
Gelderland – overig	942	892	0,95
Bestuur Regio Utrecht	355	287	0,81
Utrecht – overig	354	288	0,82
Regionaal Orgaan Amsterdam	954	888	0,93
Noord-Holland – overig	886	839	0,95
Stadsgewest Haaglanden	322	407	1,26
Stadsregio Rotterdam	451	606	1,34
Zuid-Holland – overig	687	584	0,85
Zeeland	230	291	1,27
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	478	569	1,19
Noord-Brabant – overig	975	962	0,99
Limburg	691	763	1,10
Flevoland	135	246	1,82
Totaal	9.644	9.643	1,00

Tabel 5.5. Het geschatte, werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per regio, alsmede het aantal volgend uit de tussentijdse BRON-gewichten, en de daaruit volgende correctiefactoren voor het jaar 2008.

Ziekenhuisregio	Tussenresultaat (op basis van tussen- tijdse BRON-gewichten)	Aantal (op basis van LMR-gewichten)	Correctiefactor
Groningen	416	284	0,68
Friesland	391	320	0,82
Drenthe	362	364	1,01
Twente	498	516	1,04
Overijssel – overig	308	160	0,52
Stadsregio Arnhem-Nijmegen	351	334	0,95
Gelderland – overig	880	861	0,98
Bestuur Regio Utrecht	364	244	0,67
Utrecht – overig	320	239	0,75
Regionaal Orgaan Amsterdam	817	841	1,03
Noord-Holland – overig	577	699	1,21
Stadsgewest Haaglanden	458	486	1,06
Stadsregio Rotterdam	581	536	0,92
Zuid-Holland – overig	529	534	1,01
Zeeland	246	214	0,87
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven	457	575	1,26
Noord-Brabant – overig	846	970	1,15
Limburg	581	665	1,14
Flevoland	149	292	1,96
Totaal	9.131	9.136	1,00

Tabel 5.6. *Het geschatte, werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per regio, alsmede het aantal volgend uit de tussentijdse BRON-gewichten, en de daaruit volgende correctiefactoren voor het jaar 2009.*

5.1.4. Gewichten

Voor alle gekoppelde BRON-records (onafhankelijk van de letselernst volgens de politie) wordt vervolgens een gewicht bepaald. Het gewicht is gelijk aan de totale ophoogfactor (alleen afhankelijk van het jaar), vermenigvuldigd met de genormeerde ophoogfactoren voor de betreffende vervoerswijze en de betreffende letselernst, en ten slotte nog vermenigvuldigd met de correctiefactor voor de betreffende regio.

In dit deel worden de aantallen ernstig verkeersgewonden gegeven voor de hele periode 1993-2009, onderverdeeld naar verschillende variabelen. Deze aantallen worden ook via de SWOV-website beschikbaar gesteld. De hoofdstukken bevatten alleen grafieken; de achterliggende tabellen staan in *Bijlage 2*.

De aantallen worden gegeven per *ongevalsjaar*, terwijl in *Deel I* van dit rapport, en in Reurings & Bos (2009) en Reurings (2010), het steeds ging om het aantal ernstig verkeersgewonden naar *opnamejaar*. Uit deze aantallen zijn als volgt de aantallen per ongevalsejaar bepaald:

Voor alle LMR-records die aan BRON-records gekoppeld zijn, is het ongevalsejaar volgens BRON bekend. Voor alle LMR-records die niet aan een BRON-record gekoppeld zijn, nemen we aan dat het ongevalsejaar gelijk is aan het opnamejaar.

Deze aanname is redelijk, omdat opname- en ongevalsejaar in slechts enkele gevallen niet gelijk aan elkaar zullen zijn.

Omdat BRON en LMR soms met elkaar in tegenspraak zijn over bepaalde kenmerken, bijvoorbeeld de vervoerswijze, hebben we nog een afspraak nodig:

Voor de slachtoffers in motorvoertuigongevallen gebruiken we de BRON-variabelen en -gewichten om het werkelijk aantal te schatten. Voor de slachtoffers in niet-motorvoertuigongevallen gebruiken we de LMR-variabelen en -gewichten.

Op jaarniveau is voor de motorvoertuigongevallen de som van de BRON-gewichten exact gelijk aan de som van de LMR-gewichten. Deze laatste afspraak leidt dus niet tot andere totalen, maar soms wel tot iets andere verdelingen. Deze verschillen in verdeling geven een indicatie van de nauwkeurigheid van de berekende verdeling.

Tot slot wordt in dit deel een hoofdstuk gewijd aan de kwaliteit van de registratiebestanden, die onvermijdelijk invloed heeft op de nauwkeurigheid van de geschatte aantallen ernstig verkeersgewonden.

6. Ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar

In dit hoofdstuk wordt de ontwikkeling van het werkelijke aantal ernstig verkeersgewonden getoond naar de volgende kenmerken:

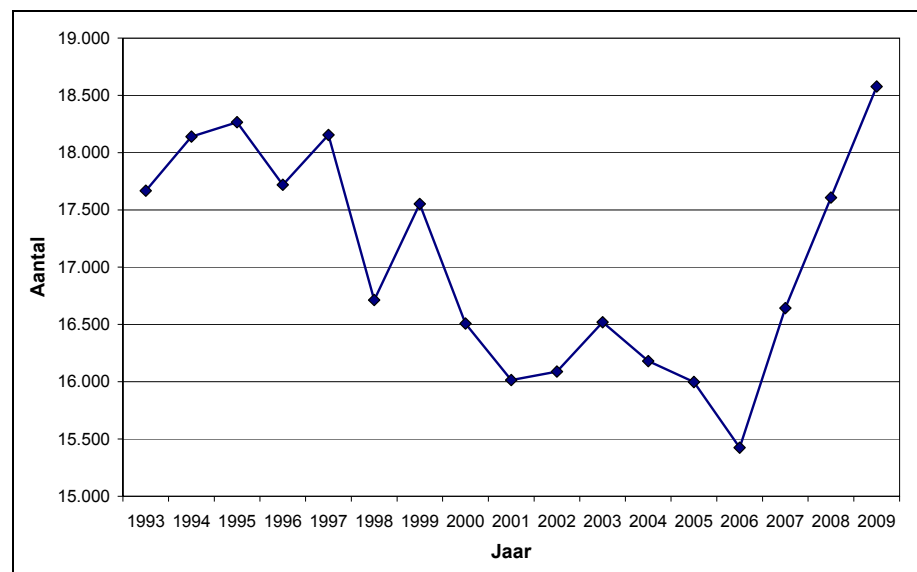
- vervoerswijze;
- letselernst;
- provincie;
- leeftijdscategorie;
- geslacht;
- maand;
- dag van de week;
- uur van de dag;

De ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen worden ook nog gegeven naar:

- locatie (kruispunt/wegvak);
- bebouwing (binnen of buiten de bebouwde kom);
- maximumsnelheid;
- wegbeheerder.

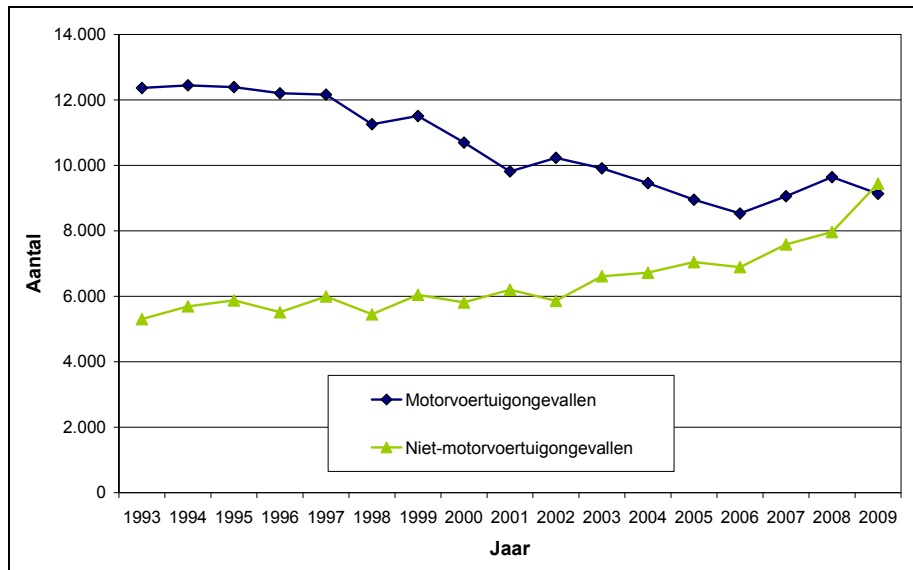
In *Bijlage 2* zijn van alle grafieken de achterliggende tabellen gegeven.

6.1. Totale aantallen

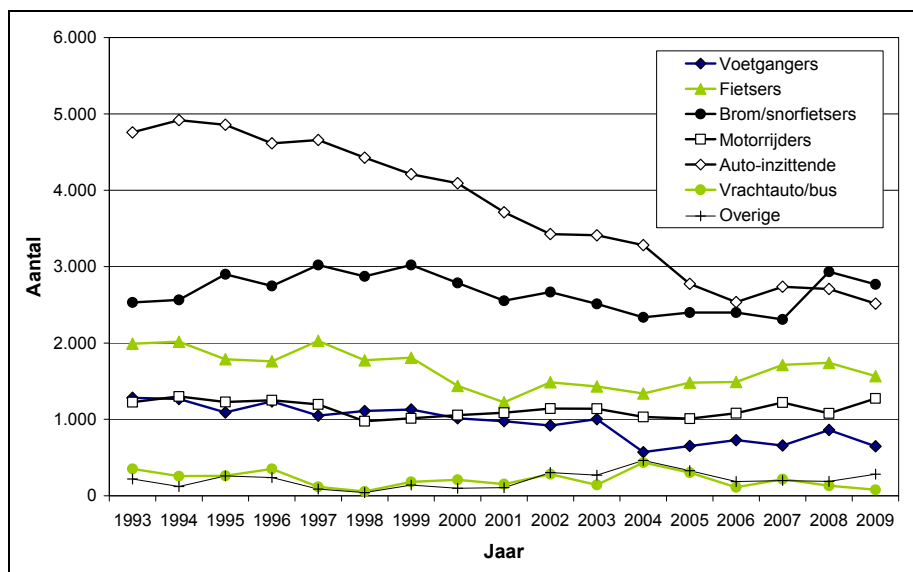

Afbeelding 6.1. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar in de periode 1993-2009.

6.2. Per vervoerswijze

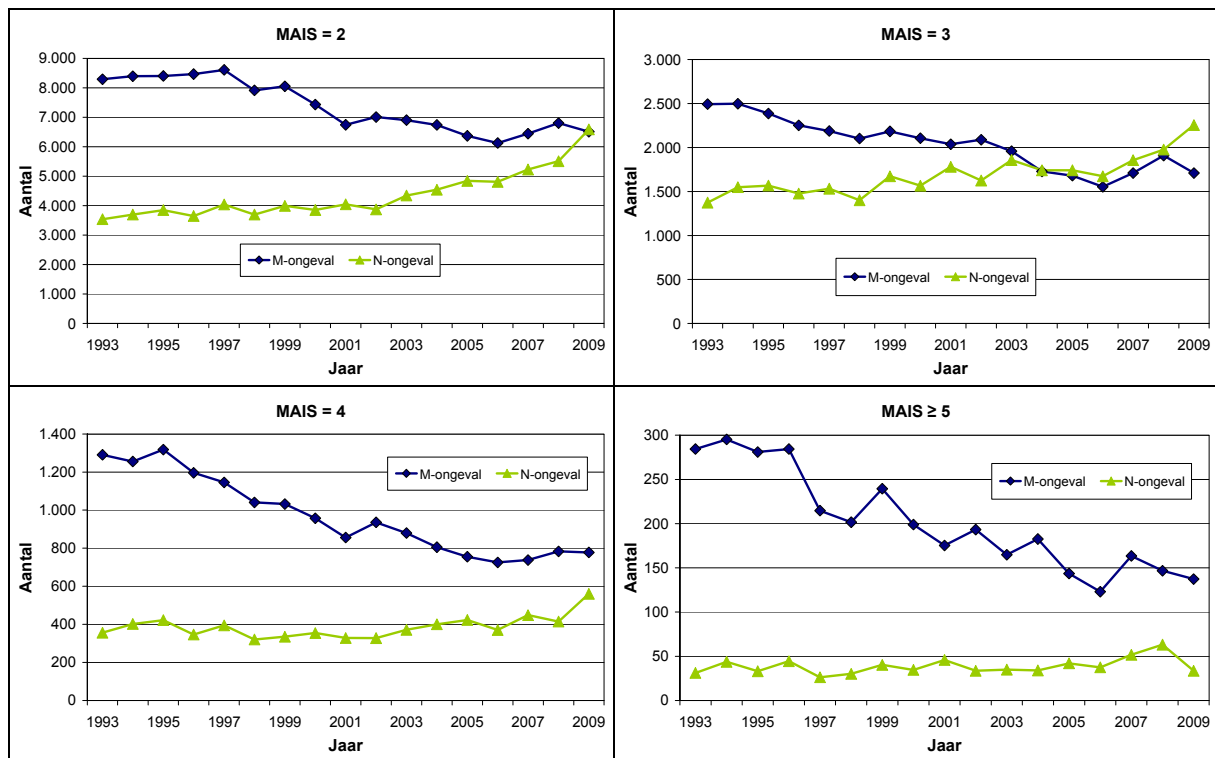

Abbeelding 6.2. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar motorvoertuigongeval en niet-motorvoertuigongeval, in de periode 1993-2009.

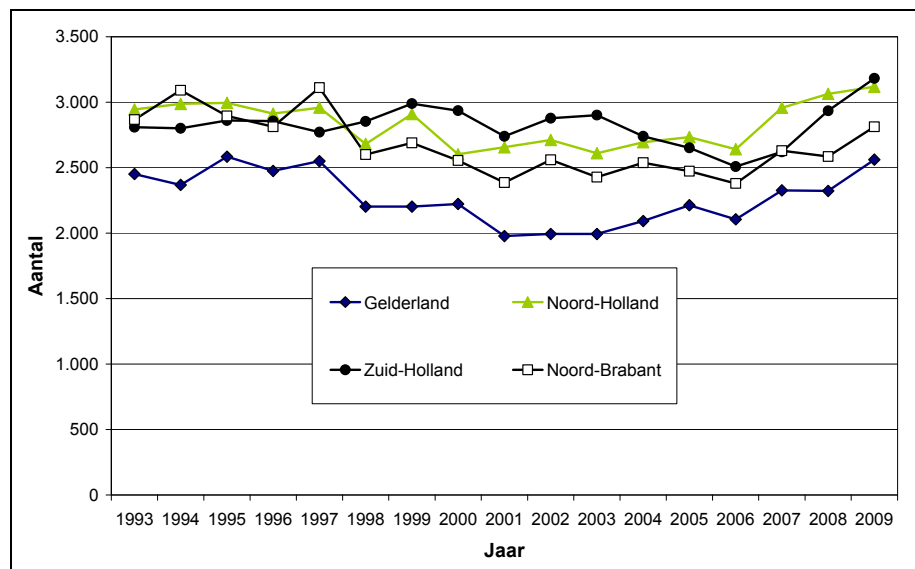
Abbeelding 6.3. Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar vervoerswijze, in de periode 1993-2009.

6.3. Per letselernst

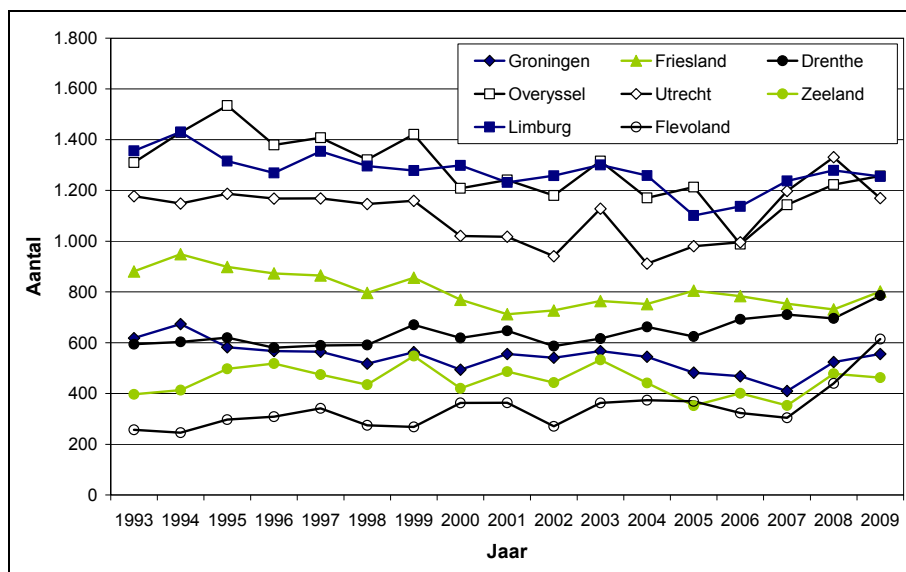

Afbeelding 6.4. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar letselernst, in de periode 1993-2009.

6.4. Per provincie

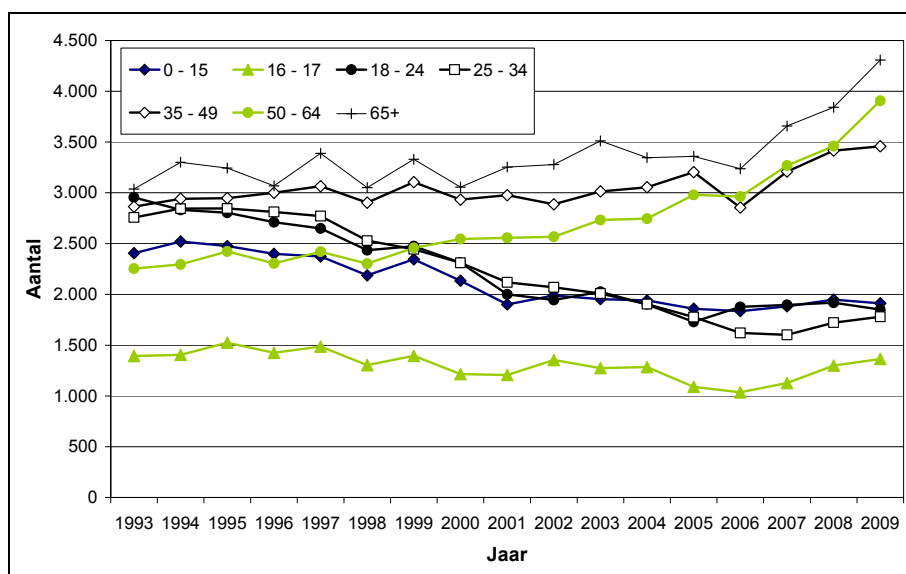

Afbeelding 6.5. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar provincie, in de periode 1993-2009.

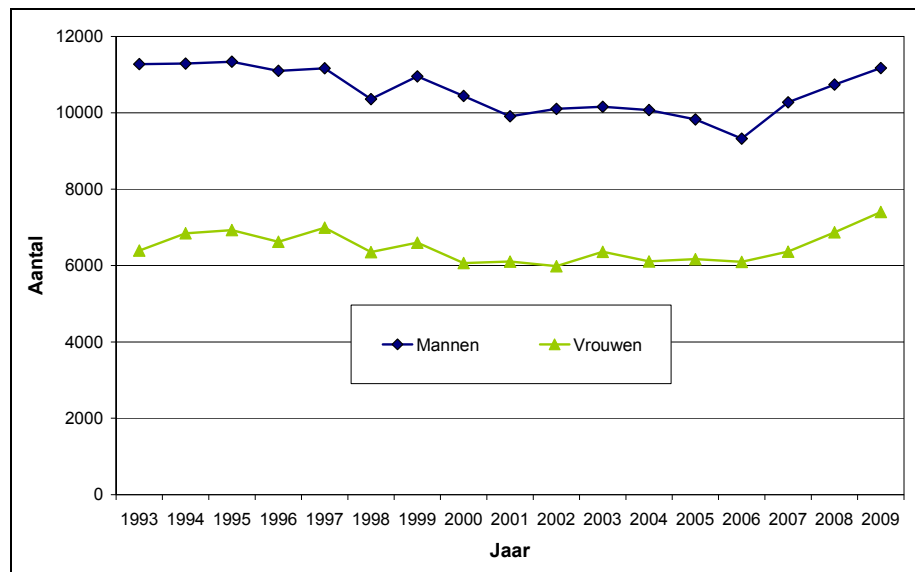
Afbeelding 6.6. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar provincie, in de periode 1993-2009.

6.5. Per leeftijdscategorie

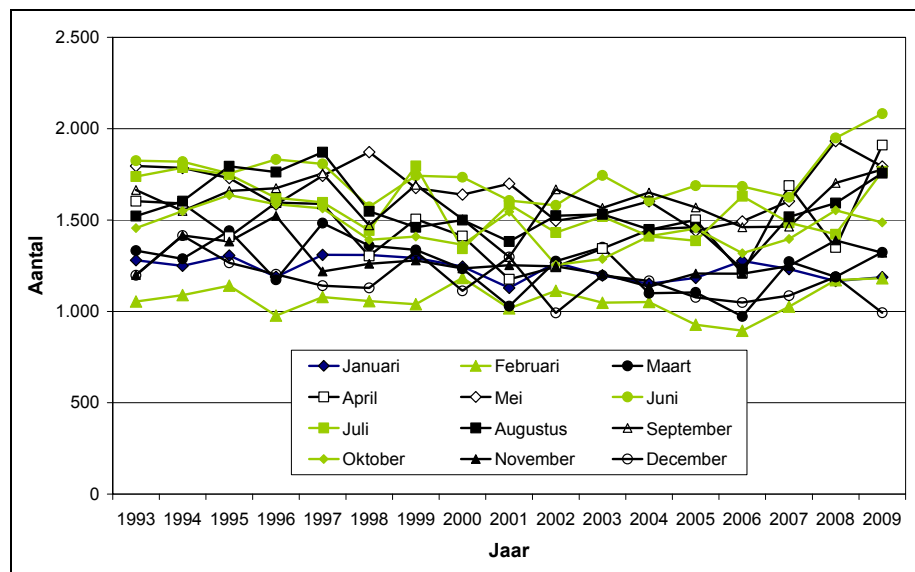
Afbeelding 6.7. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar leeftijdscategorie, in de periode 1993-2009.

6.6. Per geslacht

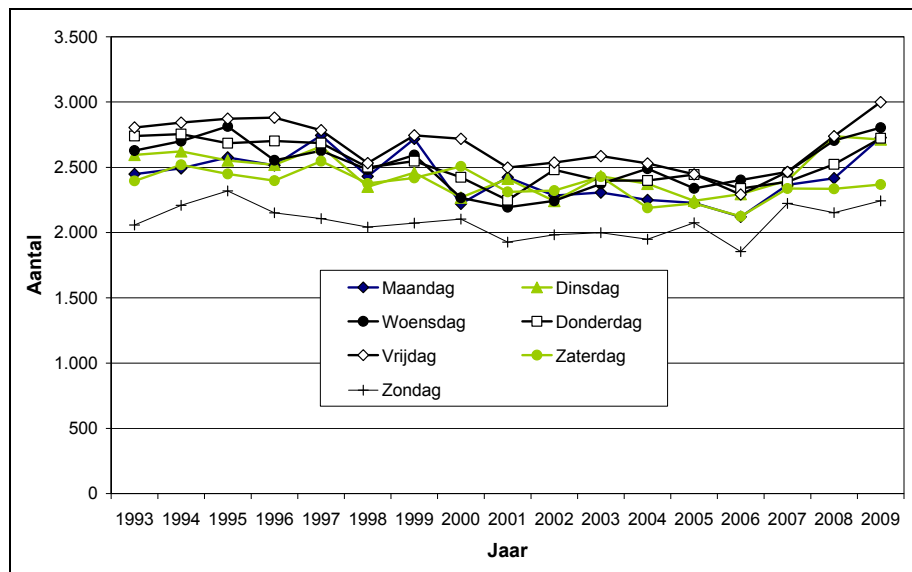
Afbeelding 6.8. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar geslacht, in de periode 1993-2009.

6.7. Per maand

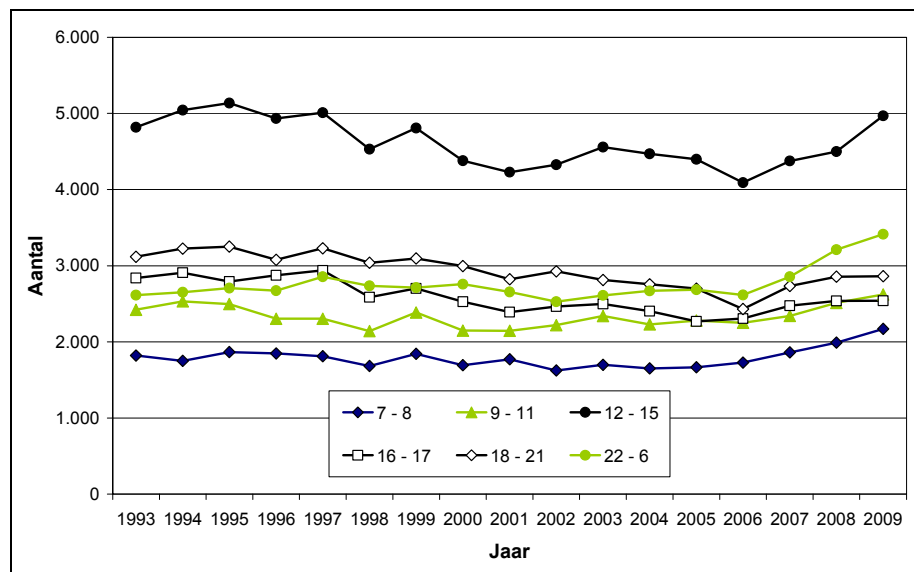
Afbeelding 6.9. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar maand, in de periode 1993-2009.

6.8. Per dag van de week

Afbeelding 6.10. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar weekdag, in de periode 1993-2009.

6.9. Per uur van de dag

Afbeelding 6.11. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar uur van de dag, in de periode 1993-2009.

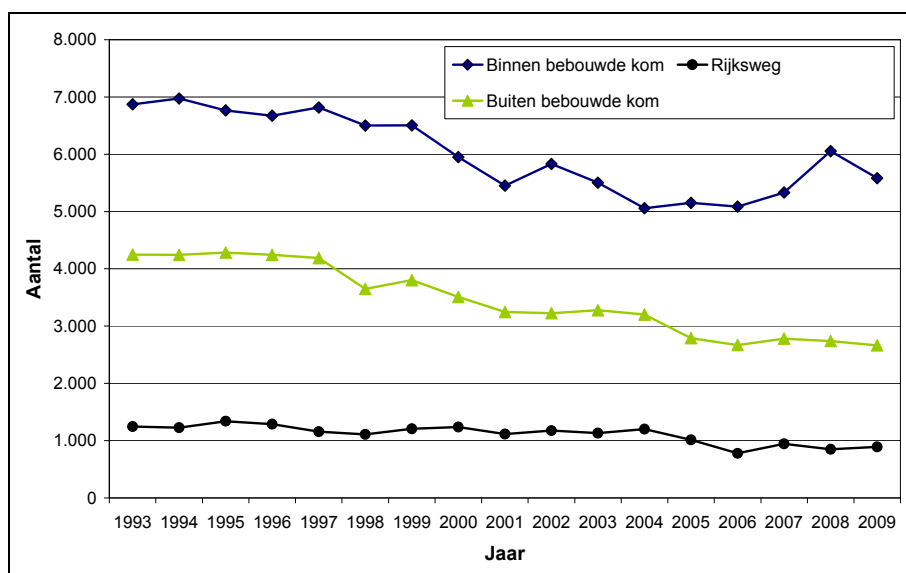
6.10. Naar ongevalskenmerken, alleen voor motorvoertuig ongevallen

Voor motorvoertuigongevallen is er vanuit BRON informatie beschikbaar over de locatie van het ongeval waarbij een ernstig verkeersgewonde viel. De BRON-gewichten zoals beschreven in *Paragraaf 5.1* worden hierbij gebruikt. Het gaat hier om het wegtype (binnen of buiten de bebouwde kom, rijksweg), of het een wegvak of kruispunt betrof, en bij welke snelheidslimiet het ongeval heeft plaatsgevonden. Ook is aangegeven wie de

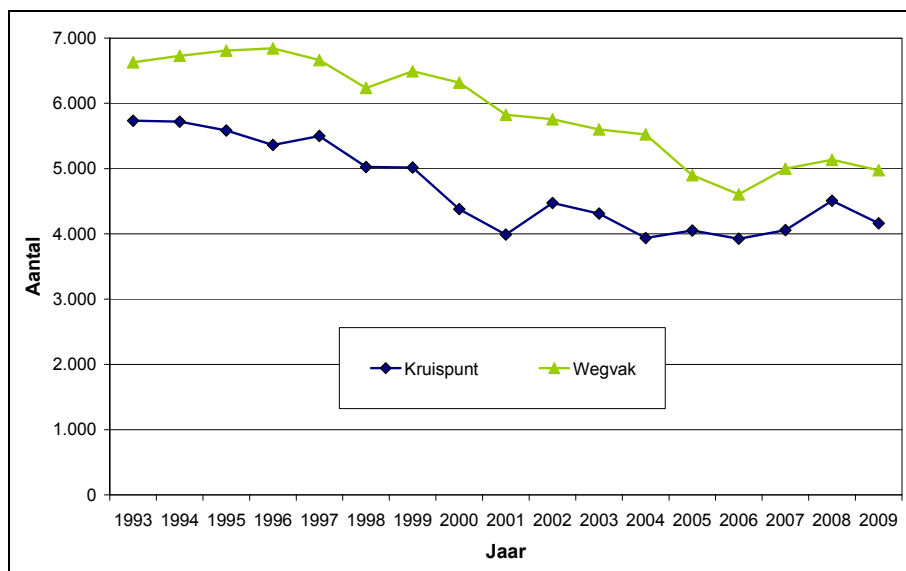
wegbeheerder was van de weg waar het ongeval plaatsvond. Bij kruisingen tussen verschillende wegen is de wegbeheerder van de weg van de hoogste orde gehanteerd.

Op basis van BRON-informatie over de (belangrijkste) tegenpartij kan niet alleen iets over de tegenpartij, maar ook iets over het conflicttype gezegd worden. Dit is niet in grafieken weergegeven; zie voor de tabellen *Bijlage 2*.

6.10.1. Naar locatie

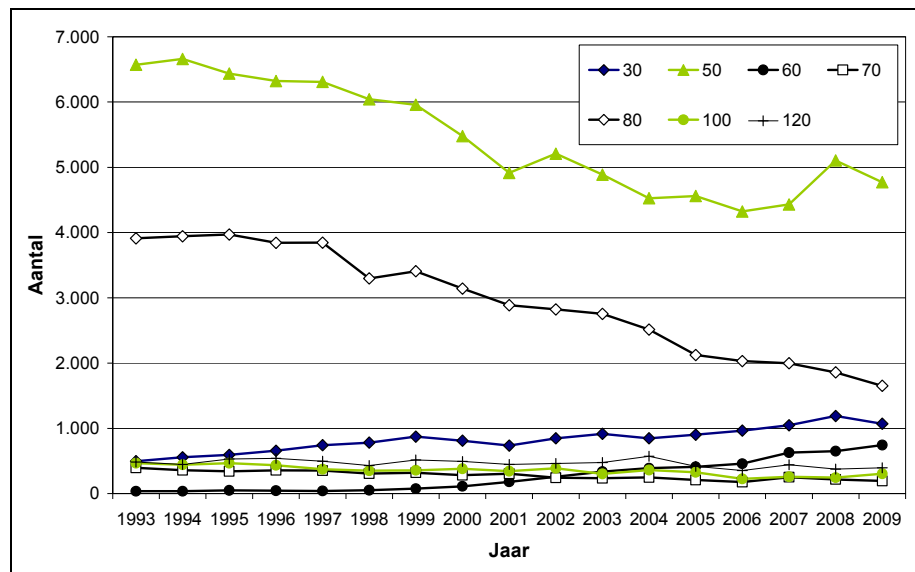

Afbeelding 6.12. Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar wegtype 1993-2009.

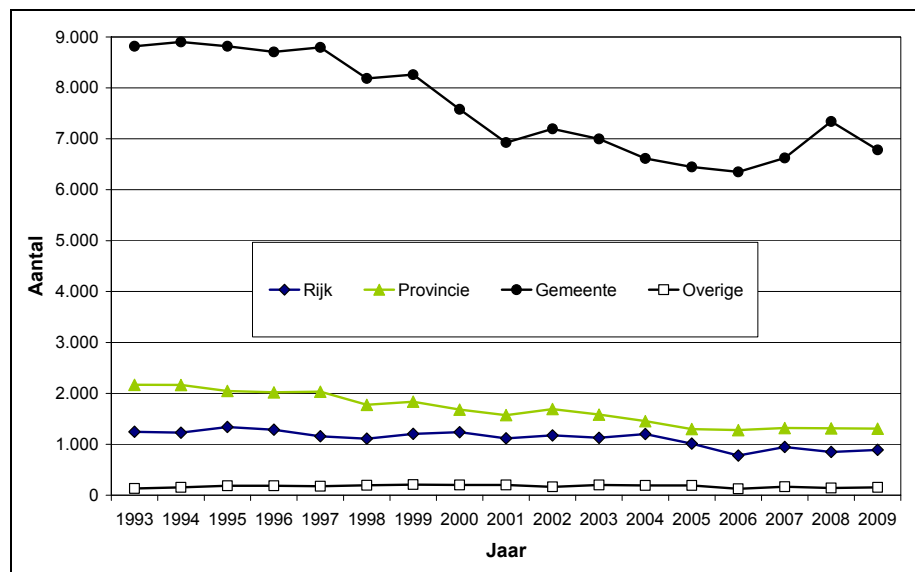
Afbeelding 6.13. Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar kruispunt en wegvak 1993-2009.

6.10.2. Naar snelheidslimiet

Afbeelding 6.14. Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar snelheidslimiet 1993-2009.

6.10.3. Naar wegbeheerder

Afbeelding 6.15. Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar wegbeheerder 1993-2009.

7. Registratiekwaliteit

De nauwkeurigheid van de geschatte aantallen ernstig verkeersgewonden wordt onder andere beïnvloed door de kwaliteit van de gegevensbronnen die aan deze schattingen ten grondslag liggen: LMR en BRON. Dit laatste hoofdstuk gaat in op de kwaliteit van deze bronnen aan de hand van diverse indicatoren.

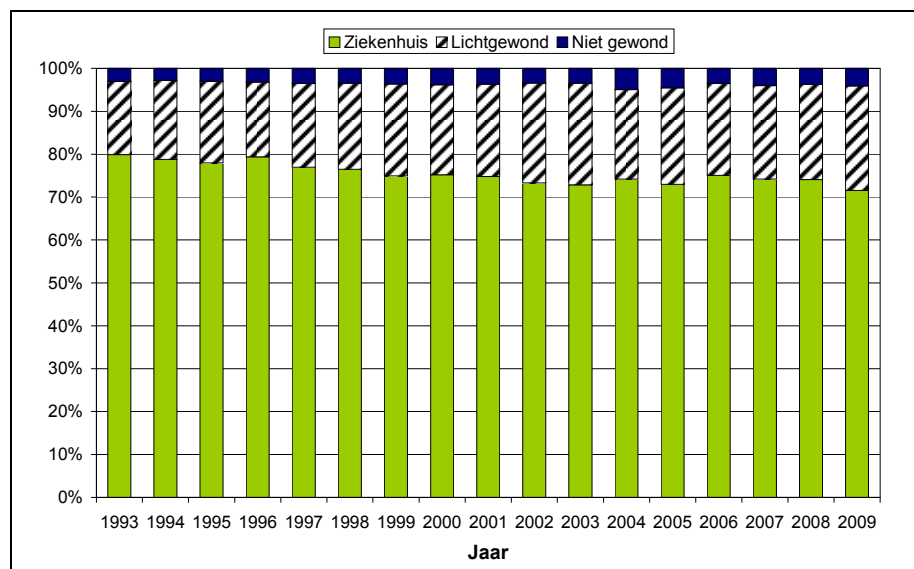
De eerste indicator beschrijft in hoeverre verkeersslachtoffers in de LMR ook als zodanig herkenbaar zijn (dus een E-code in de standaardgroep hebben, zie *Paragraaf 2.1.1*). Ongeveer 9% van de LMR-records die goed gekoppeld (zie *Paragraaf 3.5*) konden worden aan een BRON-record heeft geen E-code in de standaardgroep. Vanwege de goede koppeling aan een BRON-record, kunnen we ervan uitgaan dat het in deze gevallen toch een verkeersongeval betreft en dat hier in de LMR dus een onjuiste E-code is toegekend. Van deze verkeersslachtoffers behoort gemiddeld 77% tot de ernstig verkeersgewonden, in de zin dat ze een MAIS-score van ten minste 2 hebben.

Wanneer deze indicator beperkt wordt tot de ernstig verkeersgewonden, dan spreken we over de *registratiegraad* van de LMR met betrekking tot ernstig verkeersgewonden. De registratiegraad is dus het deel van de ernstig verkeersgewonden waarvan in de LMR een record aanwezig is met een MAIS van ten minste 2 en een E-code in de standaardgroep. Ook wordt de eis gesteld dat de bijbehorende patiënt niet binnen 30 dagen is overleden. De registratiegraad is een belangrijke kwaliteitsindicator van de LMR. Het zijn immers deze records in de LMR (MAIS van ten minste 2, E-code in standaardgroep en niet binnen 30 dagen overleden) die een gewicht toegekend krijgen, waarmee de aantallen ernstig verkeersgewonden naar diverse variabelen geschat kunnen worden. Hoe groter de registratiegraad, hoe betrouwbaarder de resultaten zijn.

Ten slotte is de *volledigheid* van de LMR ook een belangrijke kwaliteitindicator. Alhoewel in de schattingsprocedure aangenomen wordt dat de LMR een volledige registratie is, weten we dat dat niet zo is (Reurings & Bos, 2009; Reurings, 2010). Sinds 2005 bestaat een steeds groter deel van de LMR uit zogeheten gegenereerde records, waarvoor in de schattingsprocedure uiteraard gecorrigeerd wordt (*Paragraaf 2.1.3*). Met de volledigheid van de LMR wordt het deel van de LMR bedoeld dat niet gegenereerd is. De daling van de volledigheid van de LMR sinds 2005 veroorzaakt ook een daling in de registratiegraad van de LMR.

De kwaliteit van BRON wordt onder andere gekenmerkt door de juistheid van de ongevals- of slachtofferkenmerken. In relatie tot het onderwerp 'ernstig verkeersgewonden' is met name interessant in hoeverre de politie correct een ziekenhuisopname heeft gecodeerd. Zo kan van 66% van de verkeersslachtoffers van wie de politie aangeeft dat ze in een ziekenhuis opgenomen zijn geweest, een bijbehorende opname in LMR worden teruggevonden. Van hen behoort 80% tot de ernstig verkeersgewonden en heeft 20% een lichtere of niet te bepalen ernst. Van 7% van de slachtoffers van wie de politie aangeeft dat ze niet in een ziekenhuis opgenomen zijn

geweest, kan juist wel een bijbehorende opname in LMR worden gevonden. 70% van dit aantal betreft een ernstig verkeersgewonde. Bestuurders die betrokken waren bij een letselongeval en volgens de politie niet gewond zijn, blijken dat soms toch te zijn en in een ziekenhuis te zijn opgenomen. Via de koppeling zijn zij terug te vinden in de LMR; deze gekoppelde 'niet-gewonde' bestuurders vormen 4% van het totaal aantal gekoppelde records. Ook van deze slachtoffers behoort circa 70% tot de ernstig verkeersgewonden. *Afbeelding 7.1* geeft de verdeling van de gekoppelde records over de ernstklassen volgens de politie (ziekenhuisopname, lichtgewond en niet gewond). We zien dat in de loop der jaren een steeds groter deel van de gekoppelde records door de politie foutief als niet-ziekenhuisopname is gecodeerd.

Afbeelding 7.1. De verdeling van goed gekoppelde records naar de ernst zoals deze door de politie werd aangegeven per ongevalsjaar in de periode 1993-2009.

De tweede kwaliteitsindicator van BRON is de *registratiegraad*. Net als bij de LMR beschrijft deze registratiegraad het deel van de ernstig verkeersgewonden waarvan in BRON een record aanwezig is. In tegenstelling tot de registratiegraad van de LMR wordt echter niet de eis gesteld dat de ernstig verkeersgewonden ook als zodanig herkenbaar zijn in BRON. Dus ook bijvoorbeeld 'niet-gewonde' bestuurders die gekoppeld zijn aan een LMR-record behorend bij een patiënt met een MAIS van ten minste 2 tellen mee in de bepaling van de registratiegraad.

De laatste indicator in dit hoofdstuk, de *volledigheid* van BRON, is afgeleid van de registratiegraad van BRON. Doordat de volledigheid van de LMR sinds 2005 niet meer 100% is, kan niet voor iedere ernstig verkeersgewonde in BRON het bijbehorende LMR-record gevonden worden. Aangezien in BRON niet de MAIS geregistreerd wordt, kunnen deze ernstig verkeersgewonden niet meer als zodanig herkend worden. De registratiegraad van BRON neemt hierdoor af, maar deze afname is wordt niet veroorzaakt door een afname in kwaliteit van BRON maar door een afname in kwaliteit van de LMR. De volledigheid van BRON kan dan ook beschouwd worden als een schatting van de registratiegraad van BRON ingeval de volledigheid van de

LMR 100% zou zijn (en er dus geen gegenereerde records zouden zijn) en wordt berekend als het quotiënt van de registratiegraad van BRON en de volledigheid van de LMR. Omdat voor 2005 de volledigheid van de LMR wel 100% is, is voor de jaren voor 2005 de registratiegraad van BRON gelijk aan de volledigheid.

Ontwikkelingen in al deze indicatoren kunnen worden gebruikt om te zien hoe de registratiekwaliteit zich ontwikkelt. Het is mogelijk en ook relevant om dit voor subgroepen te doen, zoals voor de slachtoffers van motorvoertuigongevallen ('M') en van niet-motorvoertuigongevallen ('N'). Aangezien reeds bekend is dat de registratiegraad (en ook de volledigheid) van BRON met betrekking tot ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen erg laag is (minder dan 10%, zie Reuring & Bos, 2009), bekijken we in dit hoofdstuk alleen de registratiegraad en volledigheid van BRON voor de ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen.

Zoals aan het begin van *Deel II* is uitgelegd, gebruiken we voor de ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen de BRON-variabelen en -gewichten om het werkelijk aantal te schatten; voor de ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen worden daarentegen de LMR-variabelen en -gewichten gebruikt. De registratiegraad van de LMR met betrekking tot motorvoertuigongevallen is dus niet zo interessant. Daarom bepalen we de registratiegraad van de LMR alleen voor de ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen. In *Tabel 7.1* staat een overzicht van de kwaliteitsindicatoren die in dit hoofdstuk beschouwd worden. In *Tabel 7.2* wordt de ontwikkeling van enkele van deze indicatoren in de periode 1993-2009 getoond.

LMR-1	De correctheid van de E-code voor verkeersslachtoffers
LMR-2N	De registratiegraad van de LMR met betrekking tot ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen.
LMR-3	De volledigheid van de LMR
BRON-1	De juistheid van de slachtofferernst zoals door de politie is aangegeven: de verdeling van de gekoppelde slachtoffers over de ernst, ongeacht hun medische ernst (MAIS-waarde)
BRON-2M	De registratiegraad van BRON met betrekking tot ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen
BRON-3M	De volledigheid van BRON met betrekking tot ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen

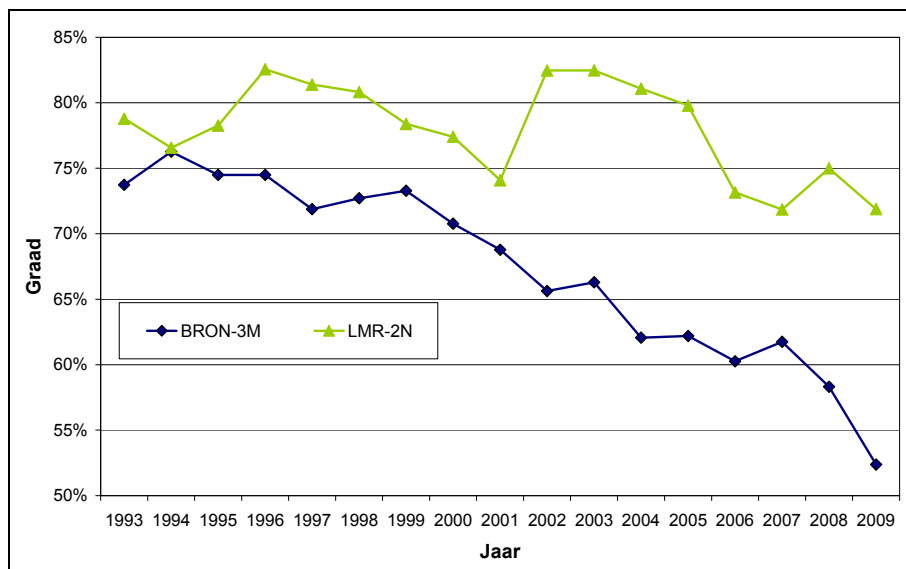
Tabel 7.1. *Overzicht van de kwaliteitsindicatoren van de LMR en BRON.*

De indicatoren BRON-3M en LMR-2N staan ook weergegeven in *Afbeelding 7.2*. Het is duidelijk dat de indicator BRON-3M, de volledigheid van BRON, sterk daalt. De registratiegraad van de LMR (LMR-2N) is de laatste jaren ook lager, wat het resultaat is van de teruglopende volledigheid van de LMR. De laatste jaren is de schatting van het aantal ernstig verkeersgewonden dus gebaseerd op steeds incompletere basisbestanden, waaruit we kunnen afleiden dat de betrouwbaarheid van de schattingen minder groot is dan die van de jaren ervoor.

Jaar	Werkelijke aantallen*		Geregistreerde aantallen		BRON-2M	LMR-3	BRON-3M	LMR-2N
	M	N	BRON M	LMR N				
1993	12.364	5.303	9.117	4.178	73,7%	1	73,7%	78,8%
1994	12.446	5.693	9.491	4.359	76,3%	1	76,3%	76,6%
1995	12.390	5.875	9.229	4.598	74,5%	1	74,5%	78,3%
1996	12.204	5.516	9.091	4.554	74,5%	1	74,5%	82,6%
1997	12.161	5.993	8.741	4.878	71,9%	1	71,9%	81,4%
1998	11.260	5.452	8.187	4.406	72,7%	1	72,7%	80,8%
1999	11.509	6.044	8.434	4.738	73,3%	1	73,3%	78,4%
2000	10.698	5.810	7.571	4.497	70,8%	1	70,8%	77,4%
2001	9.814	6.200	6.750	4.593	68,8%	1	68,8%	74,1%
2002	10.228	5.861	6.712	4.833	65,6%	1	65,6%	82,5%
2003	9.910	6.609	6.569	5.451	66,3%	1	66,3%	82,5%
2004	9.460	6.720	5.871	5.449	62,1%	1	62,1%	81,1%
2005	8.951	7.047	5.377	5.623	60,1%	0,966	62,2%	79,8%
2006	8.531	6.892	4.668	5.042	54,7%	0,908	60,3%	73,2%
2007	9.057	7.586	4.977	5.451	55,0%	0,890	61,7%	71,9%
2008	9.642	7.965	4.920	5.973	51,0%	0,875	58,3%	75,0%
2009	9.135	9.442	4.172	6.786	45,7%	0,872	52,4%	71,9%

* De werkelijke aantallen ernstig verkeersgewonden in deze tabel kunnen afwijken van de aantallen zoals gegeven in *Bijlage 2*, omdat deze laatste afgerond zijn op tientallen.

Tabel 7.2. Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, en de geregistreerde aantallen in de periode 1993-2009.

Afbeelding 7.2. De registratiegraad LMR-2N en de volledigheidsgraad BRON-3M per ongevalsjaar in de periode 1993-2009.

Literatuur

Johns Hopkins University (1998). *ICDMAP-90 user's guide*. The Johns Hopkins University & Tri-Analytics, Inc. Baltimore, MD.

Reurings, M.C.B. (2010). *Ernstig verkeersgewonden in Nederland in 1993-2008: in het ziekenhuis opgenomen verkeersslachtoffers met een MAIS-score van ten minste 2; Beschrijving en verantwoording van de schattingsmethode*. R-2010-15. SWOV, Leidschendam.

Reurings, M.C.B. & Bos, N.M. (2009). *Ernstig gewonde verkeersslachtoffers in Nederland in 1993-2008; Het werkelijke aantal in ziekenhuizen opgenomen verkeersslachtoffers met een MAIS van ten minste 2*. R-2009-12. SWOV, Leidschendam.

Bijlage 1 Verdeling gekoppelde records over de regio

		LMR – verkeersongeval																		LMR – niet-verkeersongeval	
		C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅	C ₆	C ₇	C ₈	C ₉	C ₁₀	C ₁₁	C ₁₂	C ₁₃	C ₁₄	C ₁₅	C ₁₆	C ₁₇	C ₁₈	C ₁₉	
Wel in BRON	C ₁	192	4	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	28
	C ₂	19	188	3	0	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11
	C ₃	48	1	168	0	12	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	17
	C ₄	1	0	1	312	9	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	29
	C ₅	1	1	3	0	167	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	31
	C ₆	0	0	0	0	0	118	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	2	0	29
	C ₇	0	0	0	29	54	4	343	44	19	3	1	1	0	1	0	2	13	0	0	75
	C ₈	0	0	0	0	0	0	0	176	4	8	1	1	0	0	0	0	0	1	0	25
	C ₉	0	0	0	0	0	0	42	63	54	20	2	0	0	1	0	0	1	0	1	25
	C ₁₀	0	0	0	0	0	0	0	1	0	486	7	0	0	3	0	0	1	0	0	57
	C ₁₁	2	1	0	0	0	0	0	8	1	47	423	0	1	1	0	0	1	2	0	76
	C ₁₂	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	164	1	4	0	0	0	0	0	22
	C ₁₃	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	4	124	9	0	0	2	0	1	118
	C ₁₄	1	0	0	0	1	0	0	15	6	10	1	5	22	301	0	0	0	1	0	64
	C ₁₅	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	57	0	13	0	0	63
	C ₁₆	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	197	27	2	0	74
	C ₁₇	0	0	0	0	0	9	0	4	0	1	1	1	0	7	0	15	342	5	0	190
	C ₁₈	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	356	0	55
	C ₁₉	0	6	0	0	16	0	13	2	0	10	0	0	1	0	0	0	0	0	28	16
Niet in BRON		401	474	319	523	338	348	905	600	222	1.073	783	542	426	648	145	440	794	772	116	

Tabel B.1.1. De ernstig verkeersgewonden in 2008, onderverdeeld naar registratie per ongevalsregio in BRON en LMR (gecorrigeerd voor gegenereerde records).

		LMR – verkeersongeval																			LMR – niet-verkeersongeval
		C ₁	C ₂	C ₃	C ₄	C ₅	C ₆	C ₇	C ₈	C ₉	C ₁₀	C ₁₁	C ₁₂	C ₁₃	C ₁₄	C ₁₅	C ₁₆	C ₁₇	C ₁₈	C ₁₉	
Wel in BRON	C ₁	192	4	3	3	1	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	27
	C ₂	23	195	4	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
	C ₃	50	0	123	0	12	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	15
	C ₄	1	1	0	264	4	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	11
	C ₅	0	1	3	8	144	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	9
	C ₆	0	0	0	0	0	142	15	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	26
	C ₇	0	1	0	14	43	23	321	39	13	1	1	0	0	3	0	2	14	0	0	38
	C ₈	0	0	0	0	0	0	3	175	5	8	0	0	0	1	0	0	0	0	0	15
	C ₉	0	0	0	0	0	0	22	72	55	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
	C ₁₀	0	1	1	0	0	0	3	2	0	366	9	0	0	2	0	2	0	10	0	56
	C ₁₁	0	0	0	0	0	0	0	7	0	31	241	1	0	1	0	0	0	0	0	41
	C ₁₂	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	233	3	5	0	0	0	2	0	14
	C ₁₃	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	1	4	170	7	0	0	0	1	0	112
	C ₁₄	0	0	0	0	0	0	1	10	6	4	2	3	13	206	0	0	0	0	0	43
	C ₁₅	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	86	0	8	1	0	35
	C ₁₆	0	0	0	0	0	6	0	1	0	1	0	0	0	0	0	196	19	3	0	33
	C ₁₇	0	0	0	0	0	15	1	1	0	0	0	0	1	8	0	9	288	0	0	131
	C ₁₈	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	264	0	47
	C ₁₉	1	13	0	0	19	0	5	3	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	26	8
Niet in BRON		477	579	363	679	410	565	1.008	634	222	1.151	955	774	487	723	219	640	958	829	183	

Tabel B.1.2. De ernstig verkeersgewonden in 2009, onderverdeeld naar registratie per ongevalsregio in BRON en LMR (gecorrigeerd voor gegenereerde records).

Bijlage 2

Achterliggende tijdreektabel 1993-2009

In deze bijlage staan de geschatte aantallen ernstig verkeersgewonden in de periode 1993-2009 naar enkele kenmerken, waarbij opgemerkt moet worden dat de aantallen voor 2009 steeds voorlopige aantallen zijn. Er wordt steeds onderscheid gemaakt naar betrokkenheid van een motorvoertuig. De aantallen worden op tientallen afgerond. Het is daardoor mogelijk dat het totaal iets afwijkt van de som van de delen.

Achtereenvolgens worden tabellen met werkelijke aantallen ernstig verkeersgewonden getoond naar de volgende kenmerken:

- totaal;
- vervoerswijze;
- letselernst;
- provincie;
- geslacht;
- leeftijdscategorie;
- maand;
- dag van de week;
- uur van de dag;

De ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen worden ook nog gegeven naar:

- wegbeheerder;
- maximumsnelheid;
- locatie (bebouwing en kruispunt/wegvak);
- tegenpartij;
- belangrijkste conflicten.

Jaar	Motorvoertuigongevallen	Niet-motorvoertuigongevallen	Totaal
1993	12.360	5.300	17.670
1994	12.450	5.690	18.140
1995	12.390	5.880	18.260
1996	12.200	5.520	17.720
1997	12.160	5.990	18.150
1998	11.260	5.450	16.710
1999	11.510	6.040	17.550
2000	10.700	5.810	16.510
2001	9.810	6.200	16.010
2002	10.230	5.860	16.090
2003	9.910	6.610	16.520
2004	9.460	6.720	16.180
2005	8.950	7.050	16.000
2006	8.530	6.890	15.420
2007	9.060	7.590	16.640
2008	9.640	7.960	17.610
2009	9.130	9.440	18.580

Tabel B.2.1. *Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, zowel onderverdeeld naar motorvoertuigongeval en niet-motorvoertuigongeval als totaal, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Motorvoertuigongevallen							N-ongevallen	
	Voetganger	Fiets	Bromfiets/ snorfiets	Motor	Auto/ bestelauto	Vrachtauto/ bus	Overige	Voetganger	Fiets
1993	1.280	1.990	2.530	1.230	4.760	350	220	200	5.100
1994	1.270	2.020	2.570	1.300	4.920	260	120	200	5.500
1995	1.090	1.790	2.900	1.230	4.860	260	260	180	5.690
1996	1.240	1.760	2.750	1.250	4.610	350	240	190	5.320
1997	1.050	2.030	3.020	1.200	4.660	120	90	190	5.810
1998	1.110	1.770	2.870	980	4.430	60	40	170	5.290
1999	1.130	1.810	3.020	1.020	4.210	180	140	170	5.880
2000	1.020	1.440	2.790	1.060	4.090	210	100	170	5.640
2001	980	1.220	2.550	1.090	3.710	150	110	190	6.010
2002	920	1.490	2.670	1.140	3.430	280	300	160	5.700
2003	1.000	1.430	2.510	1.140	3.410	140	270	140	6.470
2004	570	1.340	2.340	1.030	3.280	430	460	190	6.520
2005	650	1.480	2.400	1.010	2.770	300	330	150	6.900
2006	730	1.490	2.400	1.080	2.540	110	190	130	6.760
2007	660	1.710	2.310	1.220	2.740	220	200	150	7.430
2008	860	1.740	2.930	1.080	2.710	130	190	180	7.780
2009	650	1.570	2.770	1.270	2.520	80	280	210	9.240

Tabel B.2.2. *Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar vervoerswijze, in de periode 1993-2009.*

Jaar	MAIS = 2	MAIS = 3	MAIS = 4	MAIS ≥ 5
1993	8.300	2.490	1.290	280
1994	8.400	2.500	1.260	300
1995	8.400	2.390	1.320	280
1996	8.470	2.250	1.200	280
1997	8.610	2.190	1.150	210
1998	7.920	2.100	1.040	200
1999	8.050	2.180	1.030	240
2000	7.440	2.110	960	200
2001	6.740	2.040	860	180
2002	7.010	2.090	940	190
2003	6.910	1.960	880	160
2004	6.740	1.730	810	180
2005	6.370	1.680	760	140
2006	6.130	1.550	730	120
2007	6.450	1.710	740	160
2008	6.800	1.910	780	150
2009	6.510	1.710	780	140

Tabel B.2.3. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar letselernst, in de periode 1993-2009.*

Jaar	MAIS = 2	MAIS = 3	MAIS = 4	MAIS ≥ 5
1993	3.540	1.370	360	30
1994	3.700	1.550	400	40
1995	3.850	1.570	420	30
1996	3.650	1.480	350	40
1997	4.040	1.530	390	30
1998	3.700	1.400	320	30
1999	3.990	1.670	340	40
2000	3.850	1.570	350	30
2001	4.050	1.780	330	50
2002	3.870	1.620	330	30
2003	4.350	1.860	370	30
2004	4.540	1.740	400	30
2005	4.840	1.740	420	40
2006	4.810	1.670	370	40
2007	5.230	1.860	450	50
2008	5.510	1.980	410	60
2009	6.590	2.260	560	30

Tabel B.2.4. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar letselernst, in de periode 1993-2009.*

	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	Flevoland
1993	430	510	400	910	1.690	820	2.020	1.940	260	2.180	1.000	190
1994	460	580	410	990	1.600	800	2.010	1.800	280	2.290	1.050	170
1995	410	560	420	1.040	1.710	830	1.980	1.860	320	2.100	940	210
1996	400	530	380	960	1.660	780	1.920	1.940	320	2.160	920	230
1997	360	540	390	930	1.690	760	1.970	1.790	290	2.220	1.000	240
1998	330	490	380	840	1.410	780	1.800	1.820	290	1.960	960	200
1999	360	510	420	950	1.420	670	1.880	1.900	340	1.940	940	180
2000	320	450	390	770	1.420	600	1.680	1.880	270	1.810	870	240
2001	340	390	370	740	1.170	610	1.610	1.630	260	1.640	790	250
2002	360	400	320	730	1.200	590	1.720	1.830	250	1.800	850	180
2003	370	390	360	790	1.220	510	1.580	1.690	310	1.630	840	230
2004	320	370	390	670	1.250	420	1.530	1.550	310	1.670	770	210
2005	280	390	340	640	1.210	490	1.530	1.440	250	1.540	610	230
2006	270	380	360	560	1.090	520	1.430	1.300	260	1.500	680	190
2007	230	380	370	650	1.140	580	1.570	1.340	230	1.650	750	180
2008	300	340	350	720	1.190	570	1.730	1.600	290	1.530	760	250
2009	280	320	360	680	1.200	480	1.540	1.560	210	1.550	670	290

Tabel B.2.5. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar provincie, in de periode 1993-2009.*

	Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	Flevoland
1993	190	370	190	400	760	360	920	870	140	690	350	60
1994	210	370	200	430	770	350	980	1.000	130	800	380	80
1995	170	340	200	490	870	360	1.010	1.000	170	800	370	90
1996	170	350	200	420	810	390	990	910	200	650	350	80
1997	210	320	200	480	860	410	990	990	190	890	360	100
1998	180	310	210	480	790	370	880	1.040	150	640	340	80
1999	210	340	250	470	780	490	1.030	1.090	200	750	340	90
2000	170	320	230	430	800	430	920	1.060	150	740	430	120
2001	210	320	280	500	810	400	1.040	1.110	220	750	440	120
2002	180	330	270	450	790	350	990	1.050	190	760	410	90
2003	200	370	260	530	770	610	1.030	1.220	220	800	460	130
2004	220	380	270	500	840	490	1.170	1.190	130	870	490	160
2005	210	420	280	570	1.000	500	1.200	1.220	100	930	490	140
2006	200	410	330	430	1.020	480	1.210	1.210	140	880	460	140
2007	180	380	340	490	1.190	620	1.390	1.280	120	980	490	130
2008	230	390	340	500	1.130	760	1.340	1.340	190	1.050	520	190
2009	270	480	420	580	1.370	690	1.580	1.630	250	1.270	590	320

Tabel B.2.6. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar provincie, in de periode 1993-2009.*

Jaar	0-15	16-17	18-24	25-34	35-49	50-64	65+
1993	1.340	1.250	2.580	2.310	1.990	1.300	1.580
1994	1.370	1.260	2.470	2.380	2.110	1.310	1.550
1995	1.320	1.370	2.440	2.360	2.070	1.400	1.430
1996	1.270	1.300	2.340	2.380	2.160	1.330	1.430
1997	1.200	1.340	2.360	2.280	2.100	1.370	1.520
1998	1.150	1.160	2.170	2.090	2.020	1.340	1.340
1999	1.210	1.230	2.170	2.000	2.140	1.350	1.400
2000	1.040	1.070	2.040	1.940	1.990	1.420	1.190
2001	860	1.080	1.750	1.760	1.980	1.230	1.160
2002	940	1.200	1.700	1.700	1.990	1.350	1.350
2003	800	1.110	1.720	1.590	2.000	1.360	1.320
2004	770	1.100	1.640	1.430	1.970	1.300	1.240
2005	690	920	1.450	1.310	1.990	1.400	1.200
2006	730	890	1.510	1.190	1.770	1.280	1.150
2007	730	970	1.530	1.150	1.960	1.430	1.280
2008	760	1.130	1.540	1.200	2.070	1.520	1.420
2009	610	1.160	1.440	1.190	1.900	1.540	1.290

Tabel B.2.7. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar leeftijdscategorie, in de periode 1993-2009.*

Jaar	0-15	16-17	18-24	25-34	35-49	50-64	65+
1993	1.070	140	370	440	870	950	1.450
1994	1.150	140	360	470	830	990	1.760
1995	1.160	150	360	480	880	1.020	1.820
1996	1.130	130	370	430	840	970	1.640
1997	1.170	150	290	490	970	1.050	1.870
1998	1.040	150	260	440	880	960	1.720
1999	1.140	160	300	450	960	1.100	1.930
2000	1.090	140	270	370	940	1.120	1.860
2001	1.050	130	250	360	1.000	1.320	2.090
2002	1.050	150	240	370	900	1.210	1.930
2003	1.150	160	300	420	1.010	1.370	2.190
2004	1.170	180	260	470	1.080	1.450	2.100
2005	1.170	170	280	460	1.210	1.580	2.160
2006	1.100	140	360	430	1.080	1.680	2.090
2007	1.150	160	360	450	1.240	1.840	2.380
2008	1.190	170	380	520	1.340	1.940	2.420
2009	1.300	210	410	590	1.560	2.370	3.020

Tabel B.2.8. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar leeftijdscategorie, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Motorvoertuigongevallen		Niet-motorvoertuigongevallen	
	Man	Vrouw	Man	Vrouw
1993	8.350	4.010	2.920	2.380
1994	8.360	4.090	2.940	2.760
1995	8.310	4.080	3.030	2.840
1996	8.260	3.940	2.840	2.680
1997	8.220	3.940	2.940	3.050
1998	7.640	3.620	2.720	2.740
1999	7.900	3.610	3.050	2.990
2000	7.480	3.220	2.960	2.850
2001	6.830	2.980	3.070	3.130
2002	7.050	3.180	3.060	2.800
2003	6.750	3.160	3.410	3.200
2004	6.500	2.960	3.570	3.150
2005	6.130	2.820	3.700	3.350
2006	5.740	2.790	3.580	3.310
2007	6.180	2.870	4.090	3.490
2008	6.560	3.080	4.170	3.790
2009	6.130	3.010	5.050	4.400

Tabel B.2.9. *Het aantal ernstig verkeersgewonden per ongevalsjaar, onderverdeeld naar geslacht, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Jan	Feb	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
1993	960	800	940	1.120	1.170	1.200	1.140	1.020	1.130	1.060	870	950
1994	910	760	960	1.120	1.190	1.180	1.090	980	1.080	1.120	1.020	1.030
1995	890	840	1.050	950	1.110	1.210	1.070	1.080	1.150	1.140	1.030	860
1996	840	690	890	1.080	1.060	1.220	1.010	1.120	1.150	1.120	1.170	870
1997	900	780	1.060	1.110	1.150	1.140	990	1.130	1.070	1.110	890	830
1998	940	720	990	900	1.220	1.020	940	960	950	1.000	910	720
1999	900	710	930	1.040	1.040	1.150	1.060	870	1.070	970	880	880
2000	890	810	900	910	1.010	1.090	790	840	920	920	870	750
2001	700	630	710	780	1.030	940	870	760	850	970	830	750
2002	730	800	870	840	950	980	810	880	1.050	800	840	670
2003	770	630	850	830	950	950	840	790	920	830	800	740
2004	810	680	660	870	880	890	770	730	930	850	700	690
2005	720	600	650	840	810	940	690	700	800	830	700	670
2006	680	570	560	710	790	870	820	660	770	740	740	620
2007	760	620	780	850	820	800	760	730	770	750	780	650
2008	820	720	750	740	1.020	1.030	700	770	900	920	740	520
2009	580	590	730	930	830	980	850	770	910	770	720	480

Tabel B.2.10. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar maand, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Jan	Feb	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
1993	320	260	390	480	630	620	600	500	530	400	330	250
1994	340	330	330	470	590	640	690	630	470	430	390	390
1995	410	300	390	460	620	550	680	710	500	500	350	400
1996	350	290	280	510	530	610	610	650	530	460	350	340
1997	410	300	430	480	590	670	600	740	690	450	330	310
1998	370	340	370	400	650	550	510	590	520	390	350	400
1999	390	330	400	460	630	600	740	590	620	430	400	450
2000	350	370	330	500	630	650	550	660	580	450	360	360
2001	420	380	320	390	670	670	720	630	450	580	430	540
2002	540	310	400	410	540	600	620	640	620	460	400	330
2003	430	410	500	510	580	790	680	740	640	460	410	450
2004	340	370	440	580	720	710	640	720	720	560	440	480
2005	460	320	460	660	630	740	690	760	770	620	510	400
2006	600	320	410	500	710	810	810	570	690	580	460	430
2007	470	410	500	840	780	820	730	790	690	640	470	440
2008	340	450	440	610	910	920	720	820	810	630	650	670
2009	600	590	590	980	960	1.100	920	990	860	720	610	510

Tabel B.2.11. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar maand, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
1993	1.720	1.710	1.840	1.870	2.030	1.710	1.480
1994	1.670	1.720	1.780	1.860	2.040	1.810	1.560
1995	1.670	1.720	1.850	1.790	2.020	1.760	1.590
1996	1.720	1.640	1.730	1.860	1.990	1.780	1.480
1997	1.740	1.710	1.710	1.810	1.930	1.800	1.460
1998	1.590	1.570	1.650	1.640	1.770	1.660	1.370
1999	1.800	1.560	1.660	1.660	1.830	1.660	1.350
2000	1.390	1.420	1.430	1.590	1.810	1.740	1.320
2001	1.380	1.420	1.370	1.390	1.620	1.460	1.190
2002	1.430	1.410	1.390	1.570	1.600	1.560	1.270
2003	1.360	1.410	1.400	1.450	1.540	1.550	1.180
2004	1.350	1.300	1.490	1.370	1.540	1.330	1.060
2005	1.210	1.210	1.310	1.390	1.430	1.240	1.150
2006	1.160	1.310	1.330	1.240	1.340	1.190	970
2007	1.330	1.350	1.360	1.240	1.390	1.280	1.100
2008	1.280	1.520	1.430	1.450	1.530	1.350	1.070
2009	1.310	1.390	1.340	1.380	1.510	1.210	1.000

Tabel B.2.12. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar maand, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
1993	730	880	790	870	780	680	570
1994	820	910	920	900	800	700	650
1995	900	840	970	900	860	690	730
1996	800	880	820	840	890	620	670
1997	1.000	950	910	870	860	740	650
1998	840	780	830	860	760	720	670
1999	920	900	940	890	910	760	720
2000	830	850	840	830	910	770	780
2001	1.040	1.000	820	860	880	850	740
2002	850	840	850	910	930	760	720
2003	940	1.020	970	940	1.040	880	810
2004	900	1.070	1.000	1.030	990	860	880
2005	1.010	1.030	1.030	1.050	1.020	980	920
2006	960	990	1.070	1.100	950	930	890
2007	1.030	1.040	1.110	1.150	1.070	1.060	1.120
2008	1.130	1.220	1.270	1.070	1.210	980	1.080
2009	1.420	1.330	1.460	1.340	1.490	1.150	1.250

Tabel B.2.13. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar maand, in de periode 1993-2009.*

Jaar	7 - 8	9 - 11	12 - 15	16 - 17	18 - 21	22 - 6	Onbekend
1993	1.200	1.370	3.120	2.170	2.450	2.020	40
1994	1.110	1.420	3.180	2.210	2.500	1.990	30
1995	1.150	1.400	3.170	2.090	2.530	2.040	20
1996	1.230	1.350	3.010	2.210	2.410	1.980	10
1997	1.200	1.250	2.990	2.170	2.470	2.080	10
1998	1.030	1.130	2.750	1.950	2.340	2.050	0
1999	1.170	1.280	2.860	1.980	2.280	1.920	10
2000	1.030	1.100	2.530	1.830	2.220	1.990	10
2001	1.000	990	2.380	1.680	1.980	1.790	0
2002	1.000	1.130	2.460	1.810	2.130	1.700	0
2003	980	1.140	2.560	1.730	1.900	1.590	0
2004	960	1.020	2.410	1.660	1.840	1.570	0
2005	860	1.080	2.290	1.510	1.770	1.450	0
2006	890	1.000	2.140	1.590	1.540	1.360	0
2007	1.020	1.000	2.280	1.670	1.730	1.350	0
2008	1.040	1.120	2.420	1.740	1.870	1.460	0
2009	980	1.030	2.380	1.640	1.750	1.360	0

Tabel B.2.14. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar tijdstip op de dag, in de periode 1993-2009.*

Jaar	7 - 8	9 - 11	12 - 15	16 - 17	18 - 21	22 - 6
1993	620	1.050	1.700	670	670	590
1994	640	1.110	1.860	700	730	660
1995	720	1.090	1.970	700	730	670
1996	620	950	1.920	660	660	690
1997	610	1.050	2.020	770	760	770
1998	650	1.010	1.780	630	700	680
1999	670	1.100	1.950	720	820	790
2000	660	1.050	1.850	700	780	770
2001	770	1.160	1.850	710	850	870
2002	620	1.090	1.860	660	800	830
2003	720	1.200	2.000	770	910	1.020
2004	690	1.200	2.060	740	910	1.100
2005	810	1.200	2.110	760	930	1.240
2006	840	1.250	1.950	710	900	1.250
2007	840	1.350	2.090	810	1.000	1.500
2008	950	1.400	2.080	800	990	1.750
2009	1.190	1.590	2.590	900	1.120	2.050

Tabel B.2.15. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in niet-motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar tijdstip op de dag, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Binnen bebouwde kom		Buiten bebouwde kom		Rijksweg
	Kruispunt	Wegvak	Kruispunt	Wegvak	
1993	3.810	3.060	1.550	2.700	1.240
1994	3.870	3.100	1.510	2.740	1.230
1995	3.730	3.030	1.520	2.770	1.340
1996	3.520	3.150	1.460	2.780	1.290
1997	3.690	3.130	1.510	2.680	1.160
1998	3.410	3.090	1.300	2.350	1.110
1999	3.370	3.140	1.380	2.420	1.210
2000	2.990	2.960	1.080	2.430	1.240
2001	2.790	2.670	940	2.310	1.120
2002	3.100	2.730	1.100	2.130	1.170
2003	2.920	2.580	1.110	2.170	1.130
2004	2.640	2.410	1.100	2.100	1.200
2005	2.960	2.190	900	1.890	1.010
2006	2.880	2.200	890	1.780	780
2007	2.940	2.400	970	1.810	950
2008	3.430	2.630	930	1.810	850
2009	3.190	2.390	840	1.820	890

Tabel B.2.16. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuig-ongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar bebouwing en kruispunt, wegvak, in de periode 1993-2009.*

Jaar	30 km/uur	50 km/uur	70 km/uur	60 km/uur	80 km/uur	100 km/uur	120 km/uur
1993	500	6.570	40	400	3.910	470	480
1994	560	6.660	40	360	3.940	440	450
1995	590	6.440	50	340	3.970	470	530
1996	660	6.320	50	360	3.840	440	540
1997	740	6.310	40	350	3.850	370	500
1998	780	6.040	50	310	3.300	350	430
1999	870	5.960	80	320	3.410	360	520
2000	810	5.480	110	280	3.140	380	490
2001	730	4.910	180	310	2.890	340	450
2002	850	5.210	260	240	2.820	390	460
2003	920	4.890	340	240	2.750	300	480
2004	850	4.530	390	250	2.510	360	570
2005	900	4.560	410	210	2.120	330	420
2006	960	4.320	460	180	2.030	230	350
2007	1.050	4.430	630	250	2.000	260	440
2008	1.190	5.110	650	220	1.860	240	380
2009	1.070	4.770	740	190	1.650	300	400

Tabel B.2.17. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar snelheidslimiet van de weg, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Rijk	Provincie	Gemeente	Overige
1993	1.240	2.170	8.820	130
1994	1.230	2.160	8.900	150
1995	1.340	2.050	8.820	190
1996	1.290	2.020	8.710	190
1997	1.160	2.030	8.790	180
1998	1.110	1.770	8.190	190
1999	1.210	1.840	8.260	210
2000	1.240	1.680	7.580	200
2001	1.120	1.570	6.930	200
2002	1.170	1.690	7.200	170
2003	1.130	1.580	7.000	200
2004	1.200	1.450	6.610	190
2005	1.010	1.300	6.450	190
2006	780	1.280	6.350	130
2007	950	1.320	6.620	170
2008	850	1.310	7.340	140
2009	890	1.310	6.780	150

Tabel B.2.18. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar wegbeheerder, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Voetganger	Fiets	Snorfiets	Bromfiets	Motor	Personenauto	Bestelauto	Vrachtauto/trekker	Overige/onbekend	Obstakel	Geen
1993	60	250	40	520	200	6.750	880	670	420	1.970	630
1994	80	220	50	540	200	6.700	930	610	450	2.000	650
1995	70	250	80	520	140	6.440	860	700	420	2.130	800
1996	70	260	100	590	150	6.260	800	660	400	2.130	800
1997	80	270	50	640	170	6.250	900	540	440	2.070	740
1998	80	230	50	650	130	5.820	900	520	390	1.900	600
1999	90	300	50	700	130	5.610	970	560	410	2.010	690
2000	70	180	50	560	120	5.250	960	540	350	1.970	660
2001	40	210	30	480	120	4.830	880	420	350	1.790	660
2002	70	240	50	480	120	5.140	870	460	340	1.800	660
2003	60	280	40	500	100	4.840	840	410	310	1.780	740
2004	80	250	50	400	100	4.750	840	470	300	1.490	740
2005	60	240	60	300	110	4.480	810	430	280	1.540	650
2006	50	250	60	380	80	4.310	730	330	260	1.470	610
2007	70	280	40	380	110	4.640	760	420	290	1.450	620
2008	50	290	90	440	110	5.010	890	390	340	1.400	640
2009	50	380	80	430	90	4.630	810	340	330	1.380	620

Tabel B.2.19. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar tegenpartij, in de periode 1993-2009.*

Jaar	Auto – Auto	Auto enkelv.	Brom/ Snor – Auto	Voetganger – Auto	Fiets – Auto	Motor – Auto	Motor enkelv.	Auto – Bestel	Brom/ Snor enkelv.	Brom/ Snor – Bestel	Brom/ Snor – Fiets	Overige conflicten
1993	1.980	1.520	1.420	910	1.440	660	340	280	430	200	110	3.090
1994	2.040	1.580	1.430	890	1.400	710	350	330	430	200	120	2.960
1995	1.940	1.640	1.510	790	1.240	640	370	270	600	210	130	3.040
1996	1.760	1.620	1.430	920	1.210	620	400	290	580	180	130	3.080
1997	1.790	1.630	1.530	750	1.390	600	370	310	600	240	160	2.790
1998	1.760	1.420	1.490	760	1.180	470	310	320	590	220	130	2.610
1999	1.500	1.500	1.490	740	1.160	500	320	300	630	260	190	2.910
2000	1.460	1.420	1.380	720	960	500	310	300	650	250	100	2.630
2001	1.350	1.340	1.300	680	820	490	380	270	500	260	120	2.320
2002	1.230	1.280	1.430	620	1.000	560	380	260	530	220	140	2.580
2003	1.160	1.270	1.240	700	960	530	420	270	550	200	170	2.440
2004	1.170	1.140	1.230	420	930	520	300	250	450	210	130	2.700
2005	1.020	970	1.230	440	1.030	470	350	180	560	220	160	2.340
2006	820	950	1.250	530	1.040	510	380	220	530	190	160	1.950
2007	930	1.010	1.260	490	1.220	540	410	170	410	230	150	2.230
2008	970	950	1.520	610	1.170	530	330	190	580	270	200	2.320
2009	840	860	1.420	440	1.080	610	420	200	500	280	250	2.240

Tabel B.2.20. *Het aantal ernstig verkeersgewonden in motorvoertuigongevallen per ongevalsjaar, onderverdeeld naar de belangrijkste conflictgroepen (Vervoerswijze slachtoffer – tegenpartij), in de periode 1993-2009.*